РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Процес израде Плана развоја Општине Чока суфинансиран је средствима Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и Општине Чока

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА 2022-2030

Чока, 2022. година

ПОЗДРАВНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ЧОКА

Стратешко планирање локалног развоја представља изузетно важан фрагмент који се појављује у већини успешних решења бројних примера из праксе. Шта је стратешки план? Постоје бројне дефиниције из литературе али оно што је заједничко, и са чим се слажу сви водећи аутори, јесте да је у питању врховни односно кровни план деловања и достизања главних циљева. Уколико се направи добра стратегија чак и неке тактичке и оперативне грешке неће умањити коначан успех.

Основни циљ плана развоја општине Чока јесте постизање одрживог развоја и раста заснованог на знању и иновативности, који ће обезбедити боље резултате привреде у нашој општини, привлачење капитала у локалну привреду као и стварање погодне инфраструктуре и других услова за све будуће инвеститоре.

План развоја општине Чока је суштински важан развојни документ који је израђен на начелима доброг управљања уз пуно поштовање правног оквира. Дефинисањем пројеката и њиховом реализацијом задовољиће се садашње и будуће потребе становништва.

Овај стратешки план је финансијски подржан од стране Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу а учешће су узели и сви заинтересовани актери општине Чока, представници јавног сектора, привредници, цивилни сектор, одборници и грађани.

Одговорним планирањем достићи ћемо визију привредно развијене општине, са уређеном инфраструктуром, креирати нове могућности за све становнике општине Чока и унапредити квалитет живота.

С поштовањем,

Председница општине Стана Ђембер

САДРЖАЈ:

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА **5**

1. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП И ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА И ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА **6**

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ **10**

2.1. Географски положај **10**

2.2. Историјат **11**

2.3. Организациона структура **12**

3. ПРЕГЛЕД И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА **13**

3.1. Друштвени развој и квалитет живота **13**

3.1.1. Основни демографски подаци 14

3.1.2. Образовање 16

3.1.3. Здравствена заштита 18

3.1.4. Социјална заштита 19

3.1.5. Правосуђе/безбедност 21

3.1.6. Расходи корисника буџетских средстава 21

3.2. Урбани развој и заштита животне средине/комуналне делатности **23**

3.2.1. Основни подаци *24*

3.2.2. Заштита животне средине 24

3.2.3. Грађевинарство 26

3.2.4. Финансијски показатељи Јавно комуналних предузећа 27

3.3. Локални економски/привредни развој **28**

3.3.1. Привредна друштва и предузетници 30

3.3.2. Пословање привредних друштава и предузетника 31

3.3.3. Запосленост и зараде 33

3.3.4. Подстицаји регионалног развоја 35

3.3.5. Туризам 36

3.3.6. Пољопривреда 37

3.3.7.Финансијски показатељи општине 38

4. SWOT АНАЛИЗА ПО СЕКТОРИМА **41**

4.1.SWOT анализа-Друштвени развој и квалитет живота **41**

4.2.SWOT анализа- Урбани развој и заштита животне средине/ комуналне делатности **42**

4.3.SWOT анализа- Локални економски/привредни развој **42**

5. ВИЗИЈА И РАЗВОЈНИ ПРАВЦИ ОПШТИНЕ ЧОКА **43**

5.1. Визија Општине Чока **43**

5.2. Развојни правци Општине Чока **44**

6. ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА 45

***6.1. Преглед приоритетних циљева по развојним правцима*..... 45**

***6.2. Мере за реализацију приоритетних циљева по развојним правцима* 46**

7. ВЕЗА ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА УН И ПРИОРИТЕТИМА ЕУ ЗА ПЕРИОД 2021-2027..... 52

***7.1. Циљеви одрживог развоја УН (Агенда 2030)* 52**

***7.2. Приоритети ЕУ за период 2021-2027* 55**

8. ПРИОРИТЕТИ И ИНВЕСТИЦИЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОПШТИНУ ЧОКА, КОЈИ НИСУ У НАДЛЕЖНОСТИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЛИ ЈЕСУ АЛИ ЗАХТЕВАЈУ ПРЕТЕЖНО СУФИНАНСИРАЊЕ..... 56

9. ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ИЗВЕШТАВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА..... 57

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

SWOT - (АКРОНИМ ЕНГЛЕСКИХ РЕЧИ: -{STRENGTHS, WEAKNESSES, OPPORTUNITIES, THREATS} - СНАГЕ, СЛАБОСТИ, ПРИЛИКЕ, ПРЕТЊЕ)

ЕУ – ЕВРОПСКА УНИЈА

УН – УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ

РС – РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АПВ – АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

ППП - ПРИПРЕМНО ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ОШ – ОСНОВНА ШКОЛА

ДЗ – ДОМ ЗДРАВЉА

ЦСР – ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ЈКП – ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ

РСД – РЕПУБЛИКА СРБИЈА ДИНАР

ЕУР – ЕВРО

ЈЛС – ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

НСЗ – НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

ЛС – ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

ЦОР УН – ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

ЛАГ – ЛОКАЛНА АКЦИОНА ГРУПА

ЛЕР – ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

1. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП И ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА И ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Увод

Општина Чока је у мају 2021. године приступила процесу израде Плана развоја за период 2022 - 2030. у складу са Законом о планском систему Републике Србије.

Стручну подршку у изради Плана развоја општине Чока пружала је РРА Панонрег из Суботице, дугогодишњи партнер локалне самоуправе на таквим пословима, док је АПВ кроз суфинансирање пројекта израде Плана развоја Општине Чока посредством Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу финансијски подржала процес и израду наведеног документа.

Пројекат је реализован у периоду јули 2021- фебруар 2022. године и омогућио је припрему плана развоја општине Чока на основу актуелно доступних методолошких смерница, пре свега захваљујући издањима Сталне конференције градова и општина, а посебно желимо напоменути „Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе"[1]

Термини изражени у Плану развоја општине Чока у граматичком мушком роду подразумевају мушки и женски род лица на која се односе.

Методолошки приступ и процес израде

Према Закону у планском систему Републике Србије, план развоја је дугорочни документ развојног планирања који усваја скупштина јединице локалне самоуправе на период од најмање седам година. Према наведеном Закону, основни елементи плана развоја су: анализа постојећег стања, визија, приоритетни циљеви и преглед мера којима се достижу предложени циљеви, са краћим описом. Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике.

План развоја представља документ интегрисаног планирања полазећи од основне претпоставке међузависности природних, друштвених и економских система, са циљем достизања синергијских ефеката, уз задржавања основног фокуса сваког од сектора.

Како и Агенда 2030 планира, свих 17 циљева се интегрише на начин да се укључују три димензије одрживог развоја: економски раст, социјална инклузија и заштита животне средине.

Када је реч о процесу дефинисања плана развоја, израда се базира на стандардној методологији, која се може представити кроз неколико фаза:

- ✓ Фаза припреме процеса
- ✓ Фаза реализације процеса и развоја документа
- ✓ Фаза дефинисања модела за праћење, вредновање и извештавање са структуром одговорности

Фаза припреме процеса подразумева дефинисање тима јединице локалне самоуправе који административно и технички води целокупан процес израде плана, и који је задужен за организационе активности око реализације пројекта израде плана развоја. У ово фази се врши анализа заинтересованих страна и израђује матрица заинтересованих страна. Матрица треба да обухвати све најважније актере, а који се укрштају према утицају и значају који имају на подручју за који се план израђује. Израђена матрица заинтересованих страна представља подлогу за предлагање чланова радних тела, структуираних у једну или више тематских група, у зависности од броја и структуре актера, као и специфичности подручја.

[1]Издавач: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Пројекат Подршка реформи јавне управе у Србији, Београд, Април 2020. године

Фаза реализације процеса и развоја документареализује се кроз транспарентни партиципативни процес у који су укључени сви препознати локални актери, као што су представници различитих институција и организација (научно-истраживачке, развојне агенције, доносиоци одлука са виших нивоа власти, експерти) са циљем пружања стручне и техничке помоћи, односно пружање подршке у решавању препознатих проблема или имплементацији могућих мера. Фаза развоја докумената подразумева два, међусобно условљена корака: анализу постојећег стања и дефинисање визије, приоритетних циљева и мера

- ***Анализа постојећег стања*** подразумева прикупљање и обраду података из примарних и секундарних извора. Секундарни подаци се прикупљају из званичне статистике, док начини прикупљања примарних података могу бити различити (упитници, анкете, интервјуи, друго), а на избор начина прикупљања података утиче расположиво време и доступни људски ресурси за прикупљање и обраду. Анализа постојећег стања реализује се и представља према областима, а то су у најширем оквиру комунална, друштвена и економска инфраструктура са подобластима. Поред анализе постојећег стања, извршене на основу доступних података, представници радних тела израђују и SWOT матрицу, која представља најзначајнији алат у процесу планирања. У случају Општине Чока, израђене су три секторске SWOT анализе.
- ***Дефинисање визије, приоритетних циљева и мера*** подразумева партиципативни процес у виду консултација, у који су укључени раније идентификовани локални актери организовани кроз тематске групе. Технике консултација могу бити различите, а у овом процесу су коришћене: фокус групе, округли столови, панелии директни интервјуи.

  - ***Визија*** представља жељено стање у будућности. Визија се добија процесом брејнсторминга на састанцима тематских група. Дефинисана визија треба да је инспиративна и амбициозна, кратка и лака за памћење, достижна и мерљива, али и да локалну самоуправу, за коју се врши планирање, диференција од других подручја.

  - ***Развојни правци*** су области, у којима су дефинисани ***Приоритетни циљеви.*** Приоритетни циљевису пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан приоритетан циљ. Циљеви се утврђују тако да буду прецизни, мерљиви, прихватљиви, реални и временски одређени. На нивоу приоритетног циља дефинишу се показатељи учинка (**показатељи исхода**), што подразумева утврђивање почетне вредности, циљане вредности и извора верификације.

  - ***Мере*** представљају скуп активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Мере могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљене. Мере, према горе поменутој Уредби, могу бити: регулаторне, подстицајне, информативно - едукативне, обезбеђење добара и пружање услуга, институционално управљачко-организационе.

Након израде Плана развоја локална самоуправа организује презентацију плана пред широм локалном заједницом, као и јавну расправу. Након јавне расправе, План развоја јединице локалне самоуправе, на предлог Већа, усваја Скупштина локалне самоуправе.

Општина Чока је 15.03.2021. године одлуком председника Општине, приступила процесу израде Плана развоја општине Чока за период 2022-2030., и тим поводом именовала координатора и радни тим за израду Плана развоја.

Једна од првих активности била је израда матрице заинтересованих страна, где су препознати најзначајнији актери са подручја, из приватног, цивилног и јавног сектора, који су подељени у три тематске групе (друштвени развој и квалитет живота, урбани развој и заштита животне средине/комуналне делатности и локални економски/привредни развој).

Тематске групе су у периоду септембар – новембар 2021. кроз радне састанке и радионице, идентификовале све елементе који чине овај План.

Општина Чока је у процесу дефинисања Плана развоја за период 2022 -2030. у потпуности поштовала горе представљену методологију и реализовала све предвиђене фазе и активности.

Током дефинисања приоритетних циљева, са посебном пажњом су анализирани Циљеви одрживог развоја УН (Агенда 2030) и приоритети Европске уније у периоду 2021-2027. проверавајући, које су то мере које су значајне у локалном контексту, а чија имплементација доприноси постизању једног или више циљева одрживог развоја УН, или приоритету ЕУ.

Циљеви одрживог развоја (Агенда 2030)

Једна од методолошких препорука која је испоштована приликом израде Плана развоја је да је приликом представљања резултата анализа направљена веза са тзв. Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030), односно да је урађена тзв. локализација циљева и индикатора.

Агенда 2030 представља јединствену стратегију која подразумева мобилизацију ресурса свих држава како би били остварени циљеви до 2030. Агенду чини 17 циљева, и у оквиру њих 169 подциљева мерених уз помоћ 231 показатеља.

Допринос остваривању циљева одрживог развоја у потпуности је процес компатибилан са процесом приступања Европској унији, што је посебно значајно за земље Западног Балкана, а тиме и Републику Србију. Постизањем циљева одрживог развоја, земље кандидати истовремено испуњавају своју обавезу ка приступању ЕУ, односно имплементација циљева одрживог развоја подржава процес интеграције у ЕУ (циљеви одрживог развоја компатибилни су са ЕУ преговарачким поглављима)

Циљеви одрживог развоја се спроводе на националном, регионалном и локалном ниву, а прилагођавање глобалних циљева нижим нивоима планирања посматра се као ”локализација циљева одрживог развоја”. Локализација се односи на то како локалне власти у процесу планирања подржавају циљеве одрживог развоја акцијама одоздо према горе. Око 65% циљева из Агенде 2030 не може се реализовати без доприноса регионалних и локалних власти.

Локалне власти заједно са представницима цивилног и приватног сектора локализују глобалне циљеве и стављају их у локални контекст, односно интегришу их у планове развоја своје локалне заједнице.

Из свега наведеног произилази да локалне самоуправе у процесу дефинисања приоритетних циљева и мера у оквиру Плана развоја, имају обавезу да исте представе и у контексту доприноса циљевима одрживог развоја.

Општина Чока је приликом дефинисања приоритетних циљева и мера, као и показатеља исхода, водила рачуна о локализацији циљева одрживог развоја, јасно наглашавајући везу. Приликом одабира мера, општина Чокасе примарно водила питањем које су то мере, значајне у локалном контексту, а чија имплементација доприноси постизању једног или више циљева одрживог развоја.

Поред наведеног, такође се приликом израде Плана развоја водило рачуна о усклађености са новом европском кохезионом политиком за период 2021-2027.

Кохезиона политика, позната и као Регионална политика, представља главну инвестициону политику Европске уније, која доприноси стварању нових радних места, побољшању квалитета живота грађана и повећању укупног економског развоја како држава чланица, тако и ЕУ у целини.

У периоду 2021-2027 кохезиона политика ће се фокусирати на 5 приоритетних области:

- Паметнија Европа кроз иновације, дигитализацију, економску трансформацију и подршку малим и средњим предузећима.
- Зеленија Европа без угљен-диоксида, спровођењем Паришког споразума и улагањем у енергетску транзицију, обновљиве изворе и борбу против климатских промена
- Повезанија Европа са стратешким транспортним и дигиталним мрежама
- Социјалнија Европа, достизање стуба социјалних права ЕУ и подршка квалитетном запошљавању, образовању, вештинама, социјалној инклузији и једнаком приступу здравственој заштити
- Европа ближа грађанима, подржавањем локалних стратегија развоја и одрживог урбаног развоја широм ЕУ.

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ

2.1. Географски положај

Територија општине Чока се простире у северноисточном делу АП Војводине, између Тисе, Мориша и Златице. Граничи се са територијама следећих општина: Нови Кнежевац на северу, Кикиндом на истоку, општинама Адом и Сентом на западу и Кањижом на северозападу.

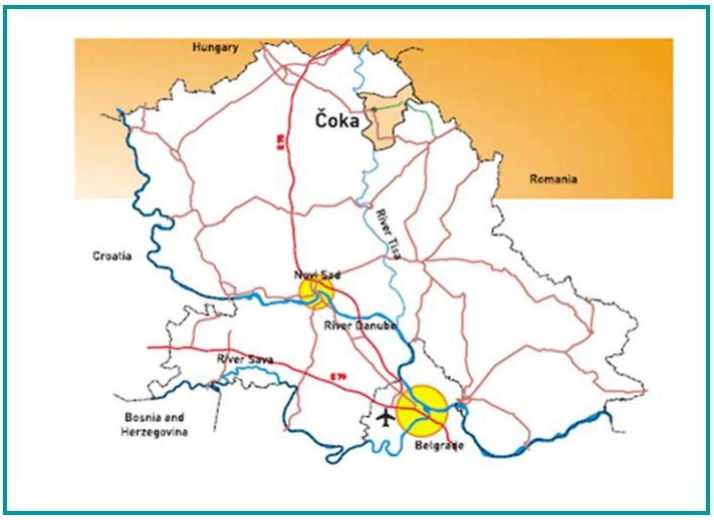

На крајњем североисточном делу територија општине Чока излази на државну границу са Румунијом. Западна граница је природна. Њу чини Тиса. Она раздваја територију општине Чока од општина Сенте и Аде.

Општина Чока и по површини и по броју становника спада у групу мањих војвођанских општина. У погледу међусобног положаја насеља у општини може се рећи да се већа и економски јача насеља налазе у Потисју, на ивици лесне терасе према алувијалној равни Тисе.

Идући од севера према југу она су поређана овим редом: Санад, Чока, Остојићево и Падеј. Групу мање развијених насеља чини Јазово, Црна Бара, Врбица и Банатски Моноштор.

општина Чока има 8 насеља, и то:

Број становника општине Чока, по насељима, попис из 2011. године:		
1.	*Банатски Моноштор*	*102*
2.	*Врбица*	*238*
3.	*Јазово*	*742*
4.	*Остојићево*	*2324*
5.	*Падеј*	*2376*
6.	*Санад*	*1151*
7.	*Црна Бара*	*437*
8.	*Чока*	*4028*
	УКУПНО:	***11398***

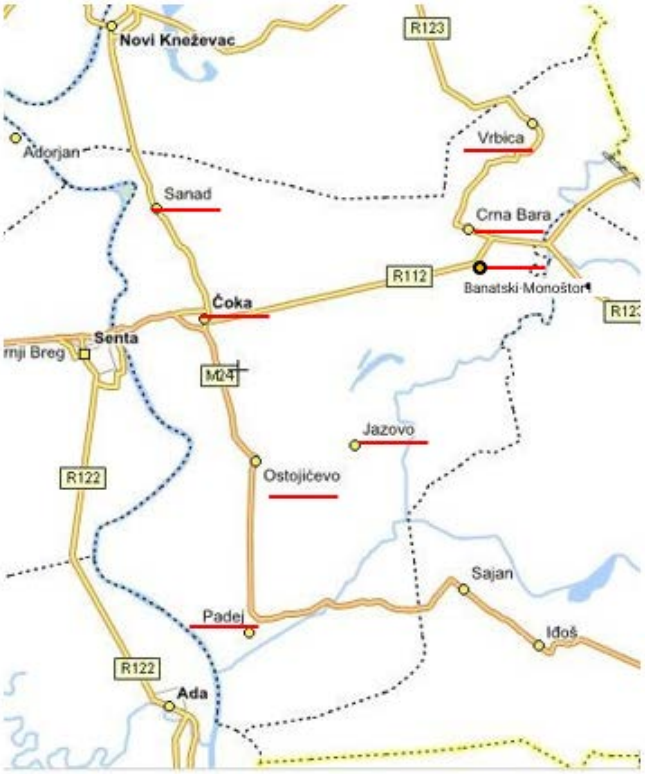

2.2. Кратак историјат општине Чока

Банат је, као и цела Панонска низија, насељен у праисторијском добу, највероватније за време бронзаног доба, а после повлачења Панонског мора. Многи народи су кроз векове насељавали ова подручја. Међу најзначајнијима су: Римљани, Готи и Гепиди (германи), Хуни, Авари, Бугари, Мађари, Татари, Турци (монголи), те од словенских народа – Срби. Од свих набројаних народа, староседеоцима Чоке се могу сматрати само Срби и Мађари. Сви остали су изумрли, раселили се, асимилирали или су дошли после повлачења Турака са ових простора (1718. године).Први писани помен Чоке датира из 1247. године, под именом Чака. У том времену садашња насељена места око Чоке су се назирала, пошто је тле било мочварно и плавно, те су се насеља брзо гасила и премештала, али је Чока, као насељено место, увек била и остала на данашњем месту и простирала се почевши од данашњег Храма Светога Тројства, где се налазило и пристаниште, надаље према истоку.Током средњег века, Чока је изменила бројне владаре. Освајали су је и Хуни и Турци и куповале су је разне племићке породице. У доба дуге и мрачне турске владавине, било је и ретких позитивнх појава, као што су развој трговине, узгој нових ратарских врста (кукуруз), развој саобраћаја по трговачким путевима и сл.1779. године, припајањем Баната Мађарској, Чока је припала Торонталској жупанији. Власник поседа постаје Леринц Марцибањи, који је за њега платио 95.500 форинти на Првој отвореној царској аукцији у Бечу 1782. године. Почиње насељавање Немаца, Мађара, Румуна, Словака, Пољака и других. 1773. године је код чоканских Срба забележено постојање школе. 1797. године Чока је постала варошица са свим тржишним привилегијама за тај статус. 1800. године почиње са радом и школа на мађарском језику.

Крајем XIX века власници постају браћа Ледерер (Артур и Кароељ), они од Чоке праве имање за узор. Врхунац привредног развоја у Чоки одвијао се управо у времену док је била у њиховом власништву. Поседи Ледерера у Чоки и Црној Бариизносили су око 9.500 катарстарских јутара, на којима су се производили: шећерна репа, дуван, лук, лан, конопља, сирак, лубенице, диње и поврће, грожђе, пшеница, јечам, овас, кукуруз и луцерка. Имање Ледерерових било је једно од најузорнијих у некадашњој Торонталској жупанији, а између два светска рата и у Југославији. Посебно су били познати по производњи вина и цвећа.

1934 када је због светске економске кризе била отежана продаја свиња,Ледерери одлучују да направе кланицу. Ова стратешка одлука имаће великог утицаја на каснији период, јер је месна индустрија постала главна индустријска грана, по којој је Чока годинама била позната.1941. године Банат окупирају Немци и Чока улази у састав "Херман Геринг верке" конзорцијума. Немци су одржавали ред и дисциплину и нису дозвољавали националистичке инциденте, због производње хране за трупе на фронту.

1945. године се конфискује Ледерерово имање и национализује индустрија. Имање друг Тито поклања радном народу на управљање. Руши се један стари свет и ствара нови. 1.септембра 1955. године формирана је општина Чока у данашњим границама.

Током послератног периода, Чока је свој привредни живот и развој скоро потпуно ослонила на Индустрију меса "Чока". Она се развија и модернизује. 1968. достиже свој зенит извозећи готово половину производње. Извоз је тада био стимулисан од стране државе по принципу „динар субвенција на динар извоза“. Смењују се периоди издвојеног пословања и удруживања у пољопривредне комбинате. Може се рећи да су готово сва домаћинства у Чоки била на неки начин повезана са Индустријом меса, било кроз непосредно запослење више од 1.000 радника или кроз уговоре за услужни тов. Због тога је потпуно разумљиво зашто је слом Индустрије меса средином 90-тих година нанео страшан ударац читавој заједници, од чијих се последица Чока још није опоравила.

Данас, општина Чока према степену развијености јединица локалних самоуправа спада у трећу групу недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека.

2.3. Организациона структура Општине Чока

3. ПРЕГЛЕД И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1.Друштвени развоји квалитет живота

Сажетак и сумарни пресек стања и битних чињеница општине Чока везаних за развојни правац 1:Друштвени развој и квалитет живота

- У периоду 2002-2019 смањен је број становника општине за 17,60% -податак за Србију: 4,15%
- Процењен број становника за 2019. годину је 10123.
- Стопа наталитета је мања, него просек у РС и просек у АПВ и мања је од суседних општина (Н.Кнежевац, Сента, Мали Иђош)
- Стопа природног прираштаја је мања, него просек у РС и просек у АПВ и од проскеа свих суседних општина
- Компјутерски неписмених лица има више од 60%, а тек 23,99% њих је компјутерски писмено – потребно је додатно истражити податак, јер је катастрофалан и захтева хитну интервенцију, али потиче из задњег пописа 2011.
- Стопа одустајања од школовања у основном образовању је мања (0,00) него просечна стопа у РС (0,6) и просечна стопа у АПВ (1,0) и од упоређиваних општина, док је стопа одустајања од школовања у средњем образовању је знатно већа (10,4) него просечна стопа у РС (1,1) и просечна стопа у АПВ (1,6) и просечна стопа упоређиваних општина
- Број лекара на 1000 становника – је изнад (1,80) просека РС (1,50) и АПВ (1,30) и изнад је просека са упоређиваним општинама што се тиче здравствене заштите деце, школске деце и омладине, док је здравствена заштита одраслог становништва иста као просек РС и АПВ (0,60), здравствена заштита жена је изнад просека РС и АПВ, као и околних општина
- Посматрајући удео корисника социјалне заштите у укупном становништву (%) у општини Чока у односу на суседне општине и републички и покрајински просек, може се закључити: са 14,78% Чока је изнад покрајинског просека (11.50), изнад републичког (10,30) и у средини резултата у односу на суседне општине, који се крећу у распону 10,77- 35,92%
- Удео малолетних учиниоца кривичних дела (14-17 година) којима су изречене кривичне санкције (0,13) је мањи од републичког (0,14) и покрајинског (0,18) и од суседних општина
- Удео правноснажно осуђених пунолетних лица према месту извршења у укупном броју становништва у општини Чока је 0,44%, што се налази између републичког (0,40) и покрајинског просека (0,47) док у односу са упоређиваним општинама већи је од Малог Иђоша и знатно мањи од Сенте (подаци за 2019. годину)
- Што се тиче учешћа расхода према делатностима у укупним расходима корисника буџетских средстава у односу на републички и покрајински просек и суседне општине:
  - Здравствена заштита: Чока (11,4%), АПВ (19,8%), РС (13,9%), све суседне општине имају веће учешће
  - Образовање: Чока (25,7%), АПВ (17,9%), РС (12,0%), све суседне општине, осим Сенте (28,6%) имају ниже учешће
  - Социјална заштита: Чока (10,7%), АПВ (5,6%), РС (3,4%), све суседне општине имају ниже учешће

3.1.1. Основни демографски подаци

Показатељи	**Чока**	**Србија**
Укупан број (попис 2011) :	*11398*	*7186862*
Процењен број становника (2019)	*10123*	*6945235*
Природни прираштај на 1000 становника(2019)	*- 11,4*	*- 5,3*
Смањење броја становника попис 2002 – 2011	*17,60 %*	*4,15 %*

Анализа демографског развоја општине Чока извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године. У општини Чока, у укупно 8 насеља, просечне популационе величине 1425 становника, према попису становништва 2011. године, живи 11398 становника, у 4663 домаћинства, просечневеличине 2,4 члана по домаћинству.

У периоду 1991.-2011. године, укупан број становника општине Чока смањио се за 24,6% или 3720 лица. Према попису 2002. године популација је смањена за 1286 лица. Смањење укупног броја становника још је израженије према последњем попису када је укупна популација смањена за 2434 лица, или 17,6%. Општа демографска ситуација општине Чока је неповољна. Карактеристичан је перманентан пад популације у свим насељима, уз неповољну старосну структуру, са високим индексом старења и изразито високом негативном стопом природног прираштаја. Очекује се да ће се у свим насељима наставити процес депопулације, уз погоршање виталних карактеристика популације, те је неопходно применом одговарајућих мера демографске политике, бар ублажити негативне популационе тенденције.

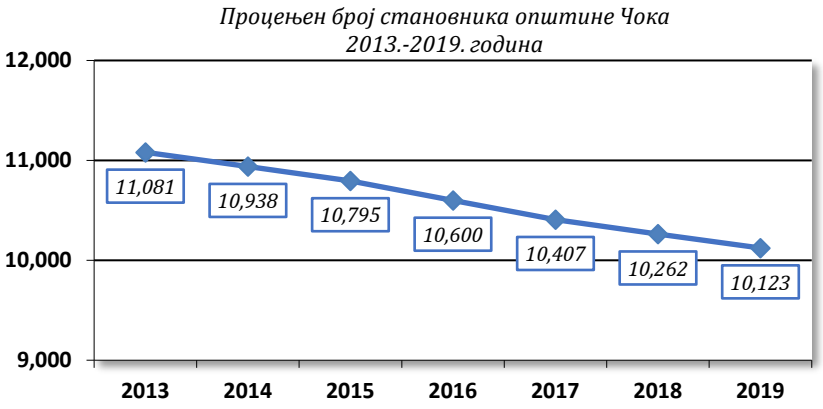

Национална структура становништва

Општина Чока, према последњем званичном попису, броји 11.398 становника те представља мултинационалну средину и највећу етничку групацију чине Мађари са 49,67% од укупног броја становништва. Срби чине 38,93 % становништва, Роми 3,08%, , Словаци 0,84 %, Југословени 0,48% и остале етничке заједнице (Албанци, Буњевци, Горанци, Македонци, Муслимани, Немци, Румуни, Руси, Русини, Словенци, Украјинци, Хрвати, Црногорци, неопредељени као и регионална припадност) које заједно чине 7,00% укупног становништва општине Чока.

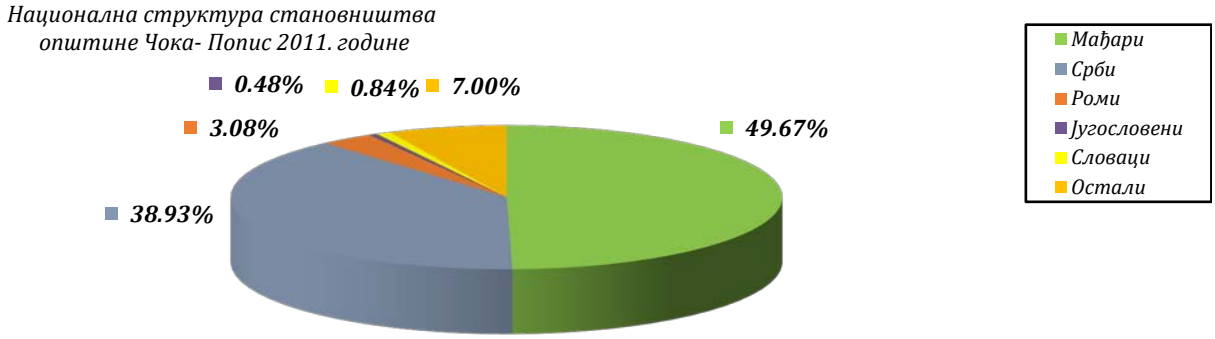

У општини Чока вредност стопе наталитета у посматраном периоду, као што се види на следећем дијаграму, је на приближном нивоу и у 2019. години износи 7,80, а стопа морталитета је веома висока са вредношћу од 19,16, док је стопа природног прираштаја негативног предзнака и износи -11,36 што је благо побољшање у односу на 2015. годину када је та вредност износила чак -12,97.

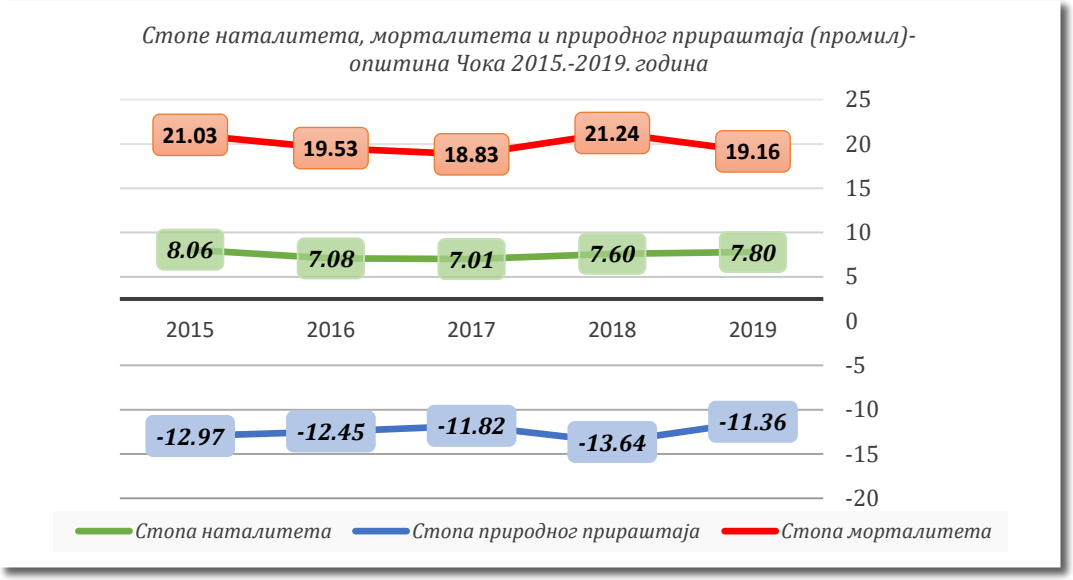

У следећем дијаграму приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош а такође и у односу на покрајински и републички просек

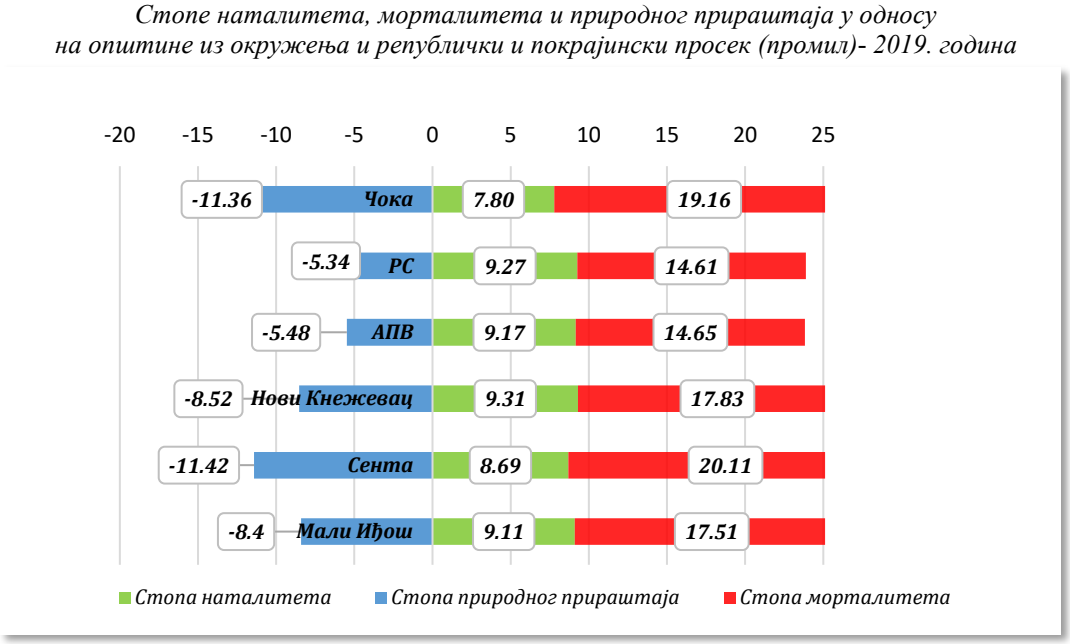

3.1.2. Образовање

Образовна структура становништва

општина Чока – попис 2011	*Без школске спреме*	*Непотпуно основно образов.*	*Основно образов.*	*Средње образов.*	*Више образов.*	*Високо образов.*
Укупно	*190*	*1,916*	*2,746*	*4,297*	*320*	*412*
Мушко	*50*	*688*	*1,318*	*2,483*	*157*	*191*
Женско	*140*	*1,228*	*1,428*	*1,814*	*163*	*221*

Предшколско образовање

Предшколска установа „Радост“ Чока обухвата целокупну територију општине Чока у шест објеката наше општине /Чока, Остојићево, Падеј, Јазово, Црна Бара и Санад/. Од тога три објекта су наменски грађена и задовољавају нормативе, то су објекти у Чоки, Остојићеву и Санаду. Остала три објекта чине зграде старијих здања које су адаптиране за потребе установе.

У следећим дијаграмима приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош а такође и у односу на покрајински и републички просек

Обухват деце узраста од 0-3, од 3 до поласка у ППП и које похађају ППП (%)у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

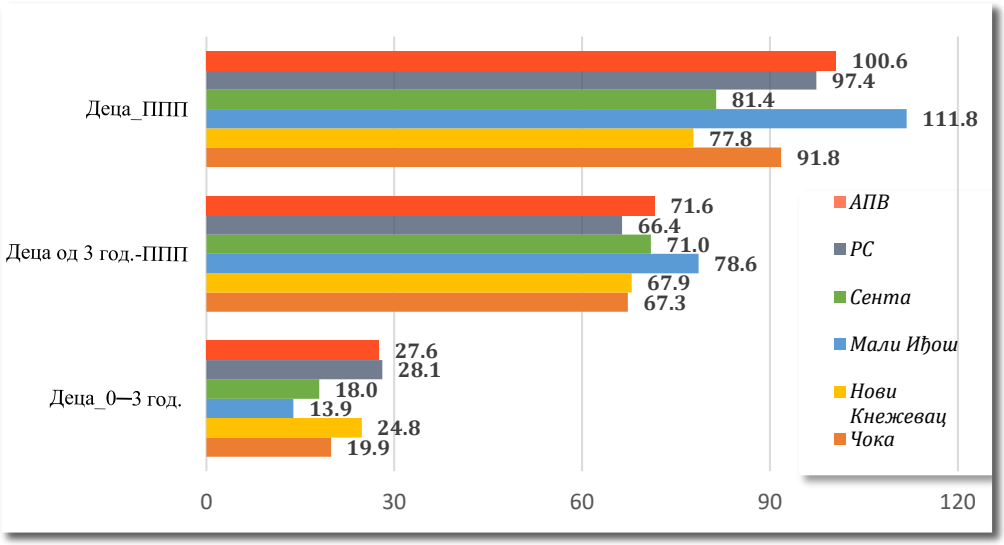

Основно и средње Образовање

На територији општине Чока, деца се образују у оквиру једне средње и три основне школе.Основне школе на територији општине Чока су:

- ✓ ОШ "Јован Поповић" Чока, која покрива територије насеља Чока, Санад, Црна Бара и Врбица.
- ✓ ОШ "Др Тихомир Остојић", Остојићево за насеља Остојићево и Јазово
- ✓ ОШ "Серво Михаљ", Падеј.

"Хемијско-прехрамбена средња школа" Чока

Настава се у Хемијско-прехрамбеној средњој школи изводи на два језика, српском и мађарском – једини случај на подручју читавог Баната. Основна делатност школе је образовање кадрова у подручјима рада:Хемија неметали и графичарство, Пољопривреда и прерада хране и Личне услуге .

У оквиру поменутих подручја рада школују се кадрови следећих образовних профила:

1. Хемија неметали и графичарство
- ✓ хемијско технолошки техничар у трајању од четири године
- ✓ хемијски лаборант у трајању од четири године

2. Пољопривреда и прерада хране
- ✓ прерађивач прехрамбених производа у трајању од три г.
- ✓ пекар у трајању од три године
- ✓ млинар у трајању од три године
- ✓ месар у трајању од три године

3. Личне услуге
- ✓ женски фризер у трајању од три године
- ✓ мушки фризер у трајању од три године

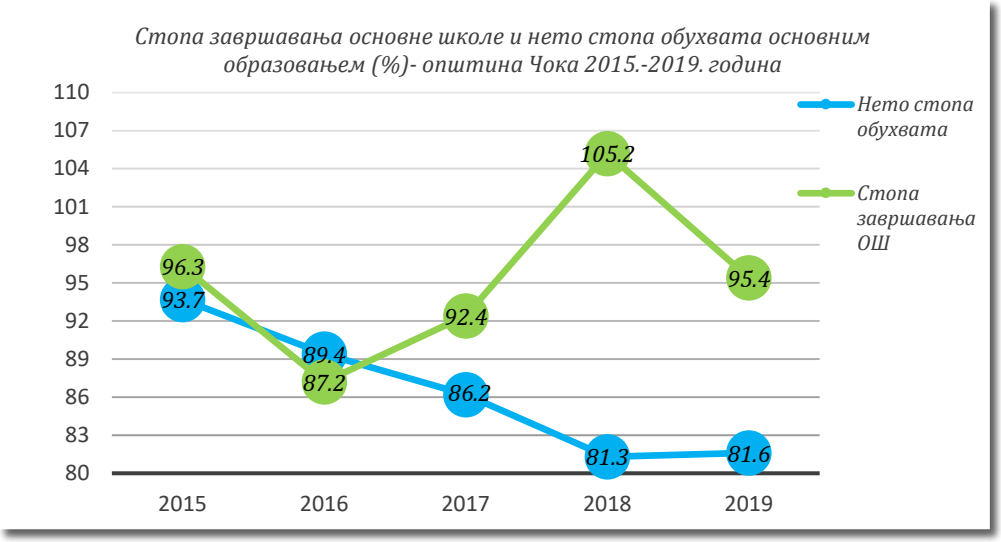

Стопа одустајања од школовања у средњем образовању (%) у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

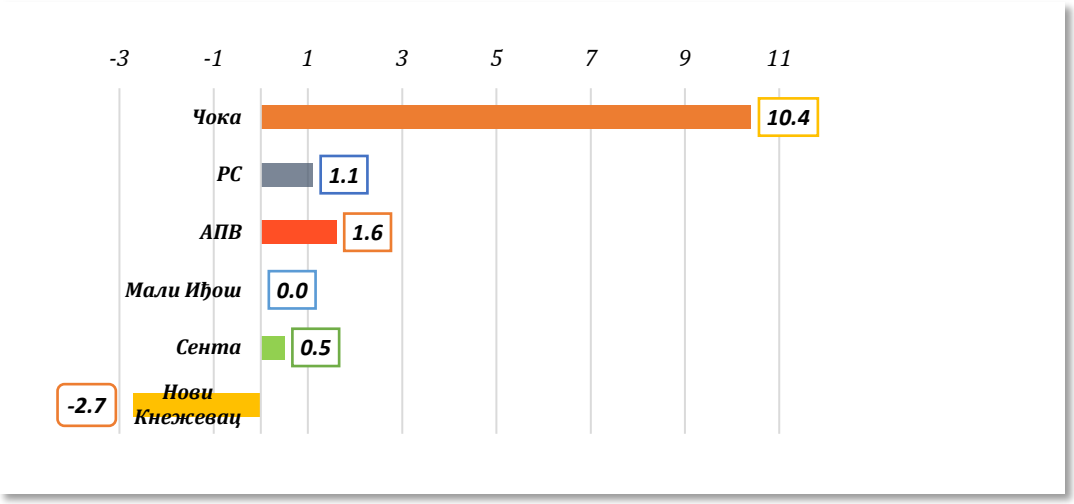

У општини Чока стопа одустајања од школовања у средњем образовању је изузетно висока (10.4) знатно изнад републичког и покрајинског просека а такође и у односу на посматране општине из окружења.

Приказани подаци јасно указују на неопходност доношења сета мера чија ће реализација имати за последицу значајно смањење одустајања од школовања у средњем образовању.

3.1.3. Здравствена заштита

На територији Општине Чока здравствену заштиту становништва обезбеђује Дом здравља Чока

Делатност ДЗ ЧОКА обухвата амбулантно поликлинички рад, специјалистичку консултативну дијагностику, лечење и друге видове медицинскепомоћи, а који није праћен смештајем пацијената у стационарним установама, као и хитну медицинску помоћ. У склопу ДЗ ЧОКА постоји служба за снабдевање лековима. Захваљујући високостручном кадру и свима осталима који су запослени у ДЗ ЧОКА обавља се здравствена заштита преко организационих јединица, и то:

- ✓ *општа медицина и хитна помоћ*
- ✓ *педијатрија*
- ✓ *служба за стоматолошку здравствену заштиту*
- ✓ *специјалистичка и диспанзерска служба*
- ✓ *лабораторијска служба*
- ✓ *служба АТД*
- ✓ *гинеколошка и акушерска служба*
- ✓ *апотекарска служба (снабдевање лекова)*

Број лекара на 1000 становника -здравствена заштита деце, здравствена заштита школске деце и омладине, здравствена заштита одраслог становништва, здравствена заштита жена- у односу општине из окружења и републички и покрајински просек-2019.година

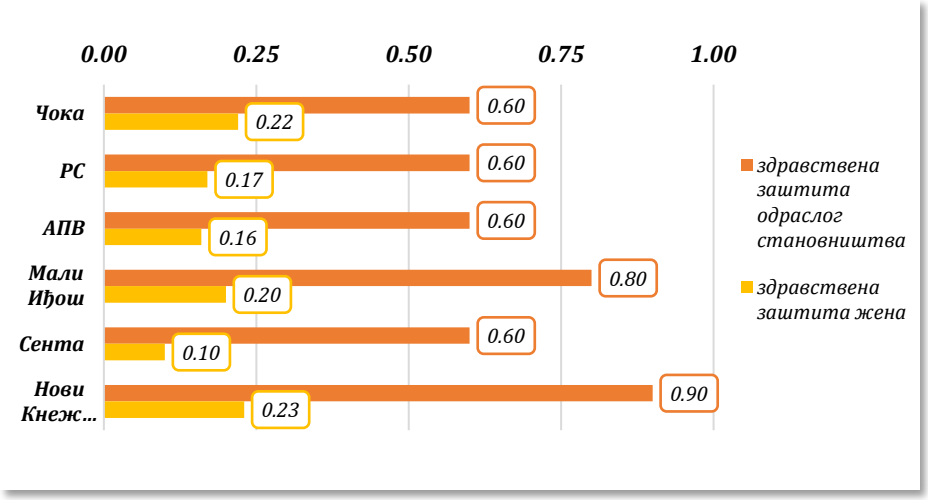

3.1.4. Социјална заштита

Центар за социјални рад Општине Чока

Активности из делатности Центра организују се у оквиру једне унутрашње организационе јединице и послове из делокруга Центра обављају сви запослени стручни радници. Центар за социјални рад за општину Чока има посебну организациону јединицу : Служба за остваривање локалних услуга социјалне заштите у оквиру које се пружају следеће услуге социјалне заштите:

1) *Дневне услуге у заједници – дневни боравак; помоћ у кући; свратиште и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;*
2) *Услуге подршке за самосталан живот – становање уз подршку; персонална асистенција; обука за самосталан живот и друге врсте подршке неопходне за активно учешће корисника у друштву;*
3) *Саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге – интезивне услуге подршке породици која је у кризи; саветовање и подршка родитеља, хранитеља и усвојитеља; подршка породици која се стара о свом детету или одраслом члану породице са сметњама у развоју; одржавање породичних односа и поновно спајање породице; саветовање и подршка у случајевима насиља; породична терапија; медијација; СОС телефони; активација и друге саветодавне и едукативне услуге и активности*

У следећој табели и дијаграму приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош а такође и у односу на покрајински и републички просек

2019. година	**Чока**	**Мали Иђош**	**Сента**	**Нови Кнежевац**
Број корисника социјалне заштите на евиденцији ЦСР	**1954**	2485	2330	3667
Број стручних радника у ЦСР	**3**	2	4	3
Број корисника новчане социјалне помоћи	**305**	513	605	554
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица	**48**	31	31	72
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица	**56**	80	124	58
Број корисника дечијег додатка (0-17 година)	**277**	488	363	326
Број корисника увећеног дечијег додатка (0-17 година)	**116**	180	536	215
Број пријављених случајева породичног насиља према женама	**32**	10	27	46
Број пријављених случајева породичног насиља према деци	**9**	13	4	74
Број корисника државних домова за смештај старих (65 + година)	**9**	16	33	25
Стопа деце која користе услуге смештаја (0-17 година)	**10.09**	16.49	17.27	8.72
Стопа деце у хранитељским породицама	**9.46**	15.99	17.27	8.72
Стопа деце у сукобу са законом	**13.54**	13.62	31.08	18.08

Удео корисника социјалне заштите у укупном становништву (%) у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

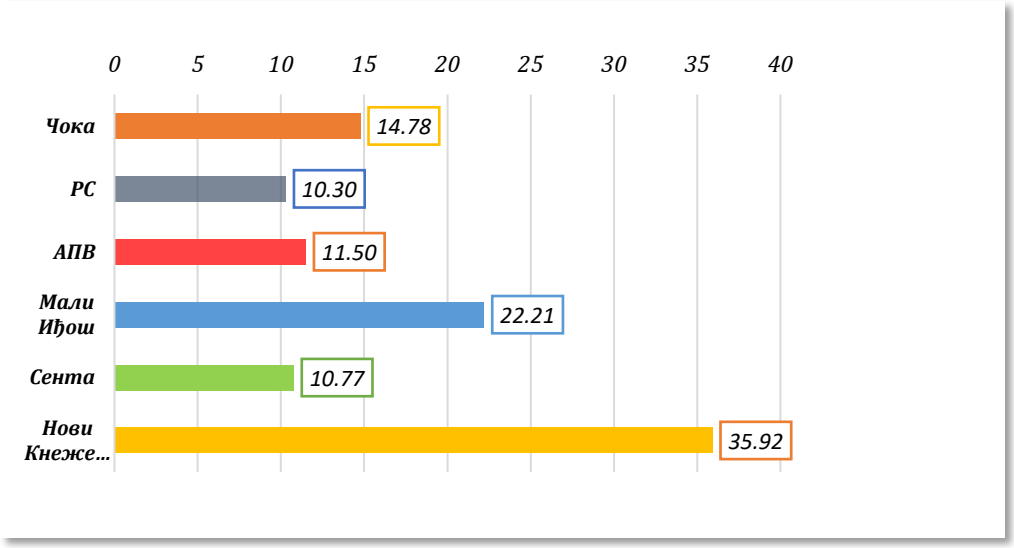

Стопа деце која користе услуге смештаја, стопа деце у хранитељским породицама и стопа деце у сукобу са законом (промил)-у односу на општине из окружењаи републички и покрајински просек - 2019. година

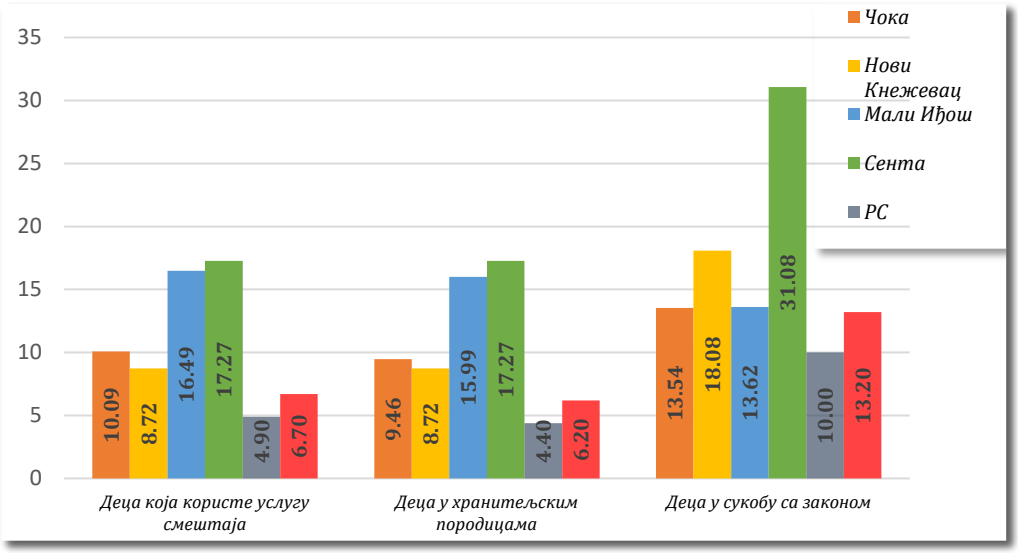

У општини Чока удео корисника социјалне заштите у укупном становништву је изнад покрајинског и републичког просека а у односу на суседне општине мањи, осим Општине Сента од које је тај проценат већи.

Што се тиче стопе деце која користе услуге смештаја и која су у хранитељским породицама, вредности стопе су изнад покрајинског и републичког просека, док су што се тиче општина нешто више од Новог Кнежевца а преко 1,5 пута мање од општина Мали Иђош и Сента.

Стопа деце у сукобу са законом за Општину Чока је висока (13,54) али као таква нешто нижа од Општине Мали Иђош (13,62), док је значајно нижи од Општине Нови Кнежевац (18,08) односно Општине Сента са стопом од чак 31,08. Вредност ове стопе за Општину Чока је на покрајинском нивоу али већа од републичког просека.

3.1.5. Правосуђе/безбедност:

На следећем дијаграму је приказан удео малолетних учиниоца кривичних дела којима су изречене кривичне санкције према месту извршења у укупном броју малолетног становништву где се види да су вредности на нивоу републичког , нешто мање од покрајинског просека, док је од Општине Сентата вредност значајна мања, док су вредности приближне са вредностима за Општину Нови Кнежевац. За Општину Мали Иђош није било података за наведену годину.

Удео малолетних учиниоца кривичних дела (14—17 година) којима су изречене кривичне санкције према месту извршења у укупном броју малолетног становништву (%) у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

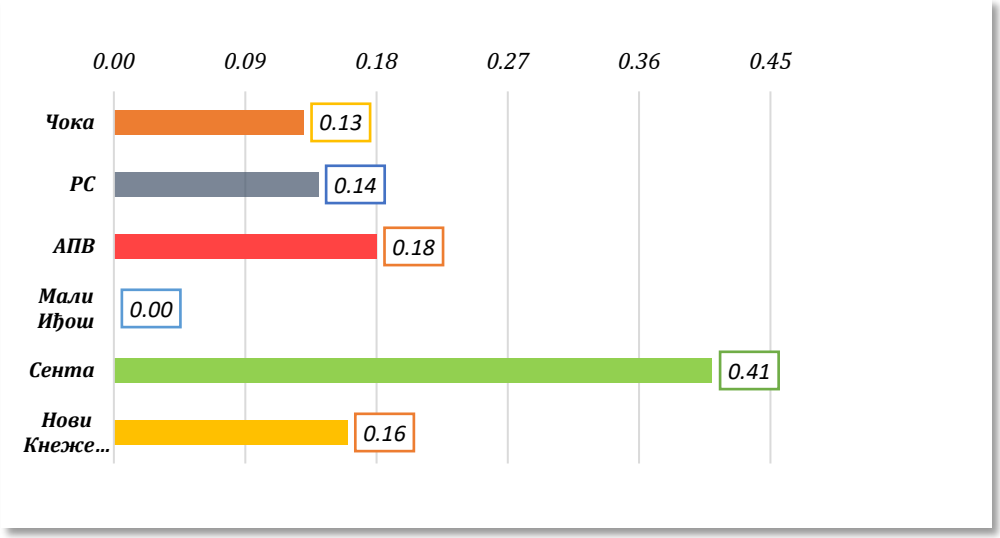

3.1.6. Расходи корисника буџетских средстава

Учешће расхода према делатностима у укупним расходима корисника буџетских средстава (%)-општина Чока 2015.-2019. година

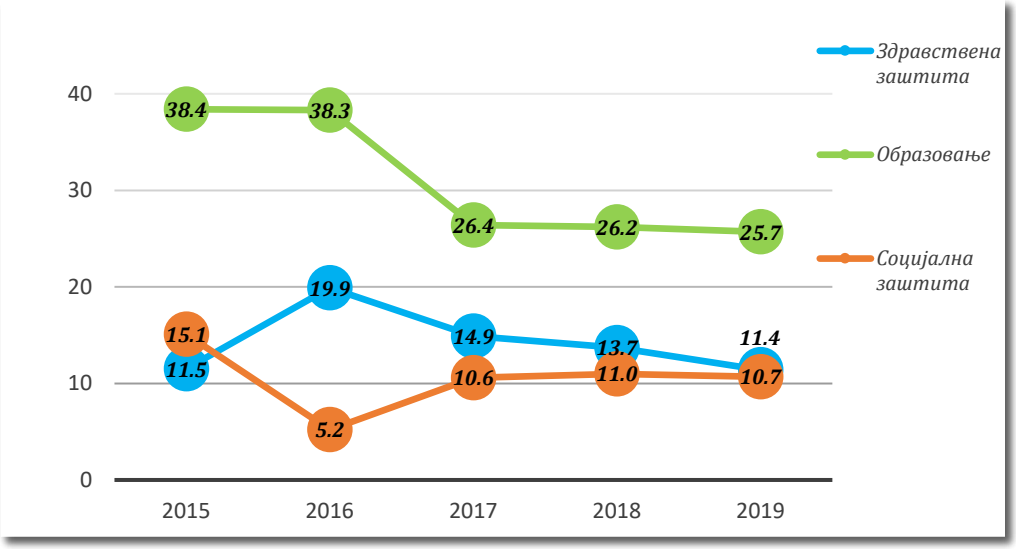

Приказано учешће расхода према делатностима у укупним расходима корисника буџетских средстава показује значајан пад, преко 10% код образовања, око 5% код социјалне заштите у односу на базну годину, док је код здравствене заштите то углавном на сличном нивоу у посматраном периоду.

Највећи проценат расхода, 25,7%, у 2019. години је код образовања док расходи социјалне и здравствене заштите заједно чинеприближан ниво као и код образовања.

У следећим дијаграмима приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош а такође и у односу на покрајински и републички просек

Расходи и издаци буџета локалне самоуправе по становнику (РСД)
у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

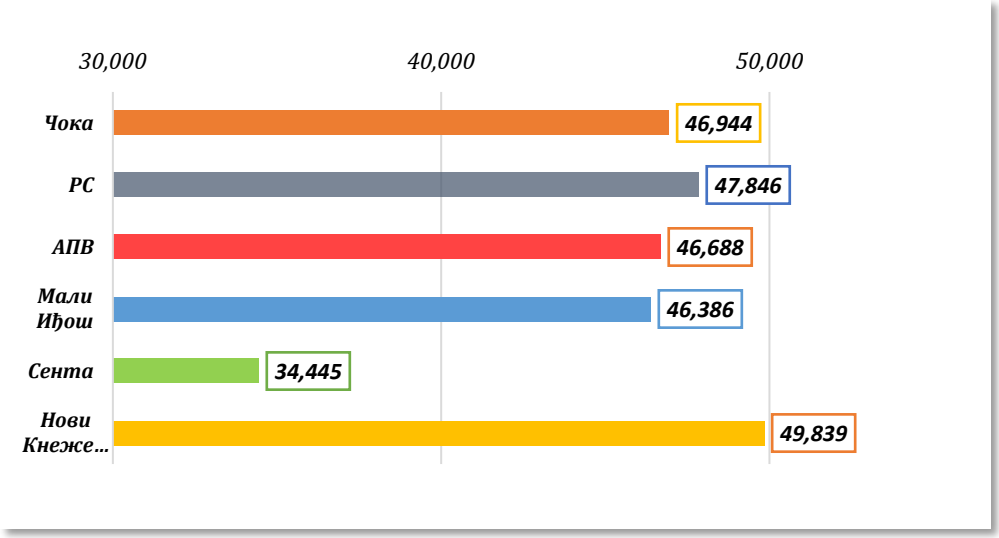

Учешће расхода према делатностима у укупним расходима корисника буџетских средстава
(%)у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

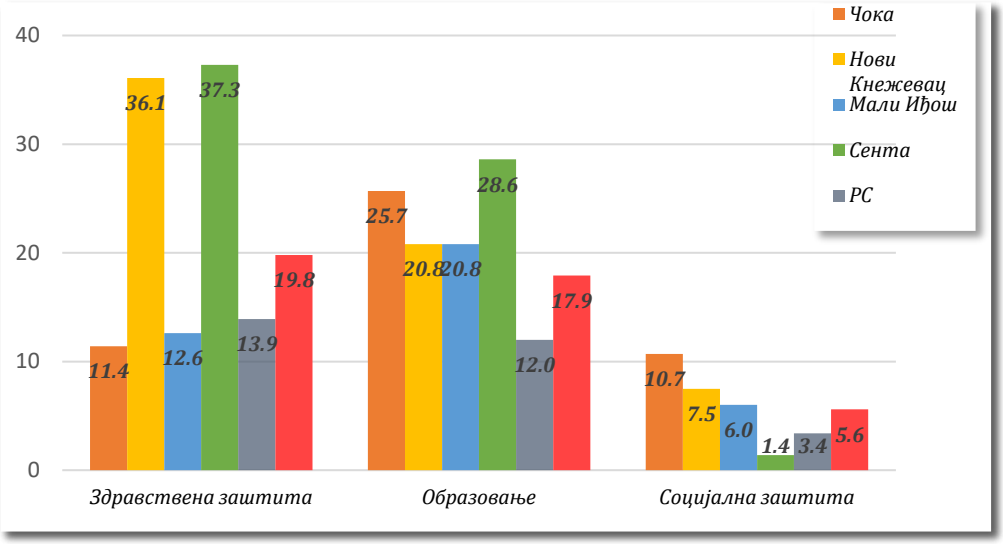

Расходи и издаци буџета локалне самоуправе по становникуу 2019. години су на сличном нивоу у односу на посматране општине, осим Сенте од које је износ 46,944 за Општину Чоку значајно већи. Такође у односу на покрајински и републички просек, вредности су приближне.

Приказано учешће расхода социјалне заштите у укупним расходима корисника буџетских средстава у 2019. години Општине Чока од 10,7% чини значајно више од републичког и покрајинског просека и Општине Сента док је за око 3% односно 4% више од Општине Нови Кнежевац односно од Општине Мали Иђош.

Код образовања расходи за наведену делатност чине 25,7% од укупних што је приближно са општином Сента а за око 5% веће од општина Нови Кнежевац и Мали Иђош. Такође, за око 10% односно нешто мање од 15 % ова вредност је већа од покрајинског односно републичког просека.

Расходи за здравствену заштиту као проценат укупних расхода у односу на републички и покрајински просек и суседне општине ја најмањи и износи свега 11,4%.

3.2. Урбани развој и заштита животне средине/комуналне делатности

Сажетак и сумарни пресек стања и битних чињеница општине Чока везаних за развојни правац 2:Урбани развој комунална инфраструктура и заштита животне средине

- Број становника на км^2 у Чоки је 32, док је у РС и АПВ тај број и три пута већи, Н.Кнежевац има скоро исти број становника по км2, а Сента и Мали Иђош скоро дупло већи
- Путничких аутомобила на 1000 становника, Чока има приближно исто колико и РС, АПВ и суседне општине
- Телефонских претплатника на 1000 становника Чока има приближно као АПВ и РС, док Н.Кнежевац и Сента имају више
- Проценат домаћинстава прикључених на водоводну мрежу у односу на укупан број становника у Чоки је 96,25%, у АПВ и Н.Кнежевцу је приближно исти, док у РС нешто мањи проценат (86,71%)
- Проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу у односу на укупан број становника у Чоки је 25,88%, ситуација је боља у АПВ (52,94), РС (63,20%) и нпр. Сенти (73,26%)
- Изграђени станови на 1000 становника: у Чоки свега 0,10, док је тај број већи у суседним општинсама, као и у АПВ (3,40) и РС (3,60)
- Број ЈКП у Чоки и Малом Иђошу је 1, док је у Сенти и Н.Кнежевцу 2
- Број запослених у ЈКП на 1000 становника у општини Чока је 4 и са тим је општина Чока у средини од упоређиваних општина, где се та бројка креће између 3-7
- Коефицијент солвентности јавних предузећа у општини је највиши у Чоки (218,7) у односу на суседне општине, а Коефицијент финансијске стабилности у Чоки (153,7) је нижи једино од Сенте (533,1) у односу на суседне општине
- Веће пословне приходе по запосленом у јавним предузећима у хиљадама РСД од Чоке (2,333) имају све упоређиване општине, у распону од 2,376 до 2,700

3.2.1. Основни подаци

На дијаграму је приказан број становника на један км^2 , где је број истих у Општини Чока (32) далеко испод покрајинског и републичког просека, на сличном нивоу као и Општина Мали Кнежевац а значајно мања вредност од осталих општина.

Густина насељености- број становника на км^2–у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

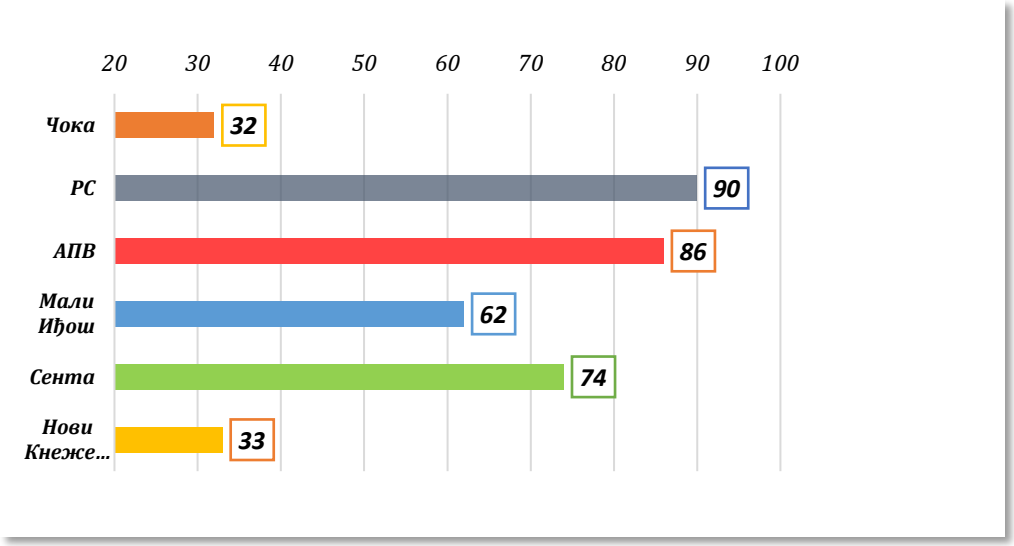

3.2.2. Заштита животне средине

Водоснабдевање

општина Чока	2015	2016	2017	2018	2019
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу	4488	4488	4488	4488	4488
Дужина водоводне мреже	186	186	186	186	186
Укупне захваћене воде, хиљ.м^3	820	722	787	733	722
Испоручене воде за пиће, хиљ.м^3	450	518	455	449	477

Домаћинства прикључена на водоводну мрежу као % укупног броја домаћинстава-у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

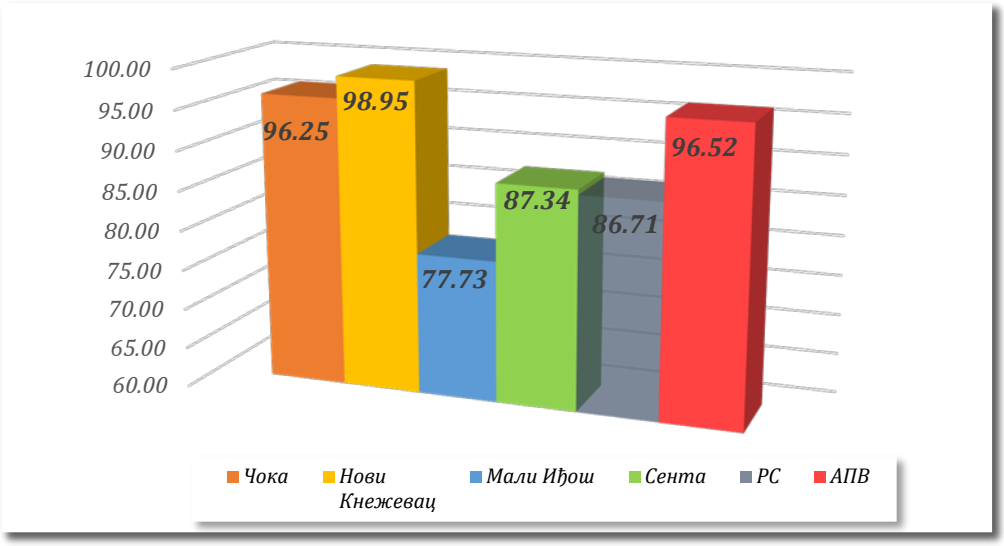

Дужина водоводне мреже (км) – у односу на општине из окружења - 2019. година

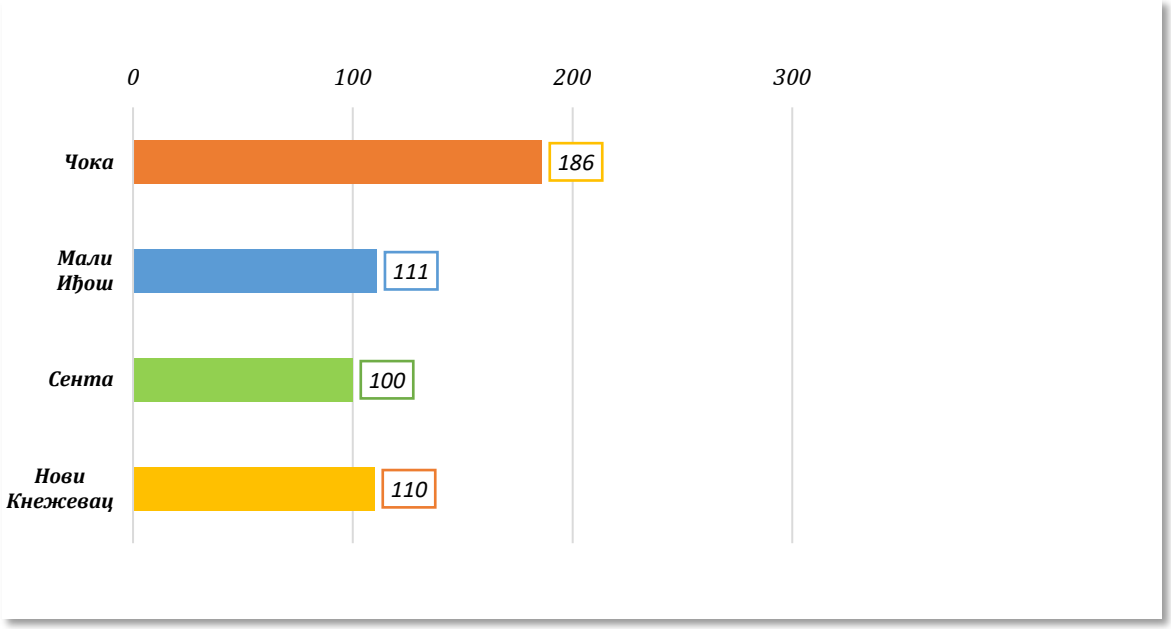

Са 96,25% прикључених домаћинстава на водоводну мрежу општина Чока има само мању вредност од Општине Нови Кнежевац док је иста значајно већа од остале две општине и републичког просека. У односу на покрајински просек је на сличном нивоу. Што се тиче дужине водоводне мреже Општина Чока у односу на посматране општине има значајно највећу дужину исте.

Одвођење отпадних вода

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу	1036	1036	1207	1207	1207
Дужина канализационе мреже	29	29	29	29	29
Укупне испуштене отпадне воде, хиљ.м³	425	484	425	419	444
Испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода, хиљ.м³	202	174	156	148	149

Домаћинства прикључена на канализациону мрежу као % укупног броја домаћинстава-у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

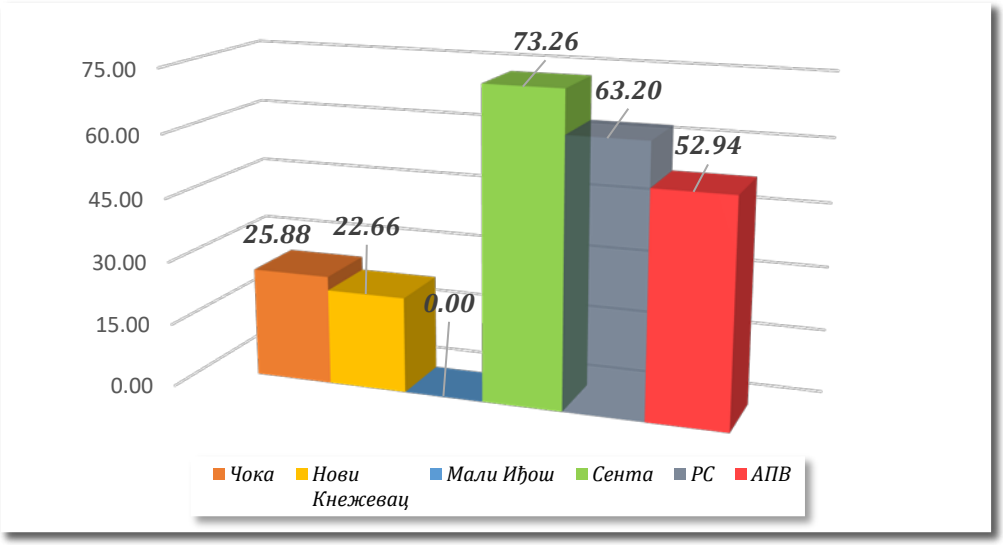

Дужина канализационе мреже (км)– у односу на општине из окружења - 2019. година

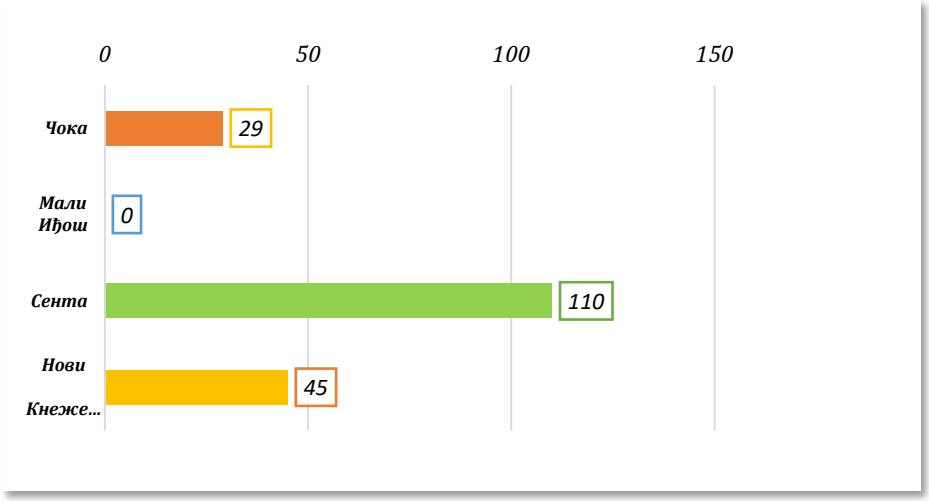

Са само 25,88% прикључених домаћинстава на канализациону мрежу и са само 29 км изграђене канализационе мреже Општина Чока у односу на републички и покрајински просек има дупло мању вредност, скоро три пута мању од Општине Сента а на сличном нивоу као и Општина Нови Кнежевац. Приказане вредности показатеља у области заштите животне средине јасно указују на недовољно развијену мрежу одвођења отпадних вода/ канализације, као и недостајуће капацитете за пречишћавање отпадних вода, што су управо приритети у датој области.

3.2.3. Грађевинарство

Вредност изведених радова укупно и изведених радова-новоградња по становнику (РСД)–у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

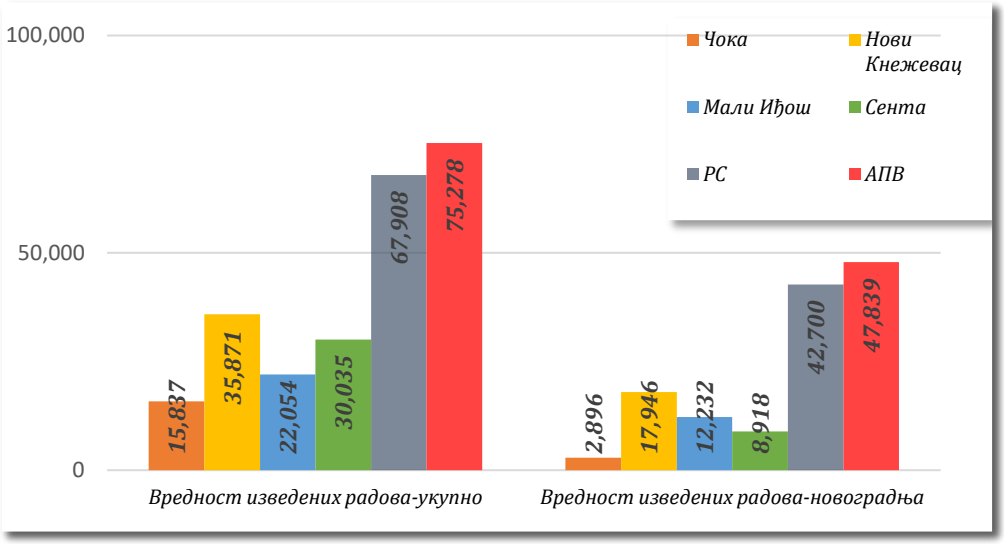

Изграђени станови на 1000 становника –у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

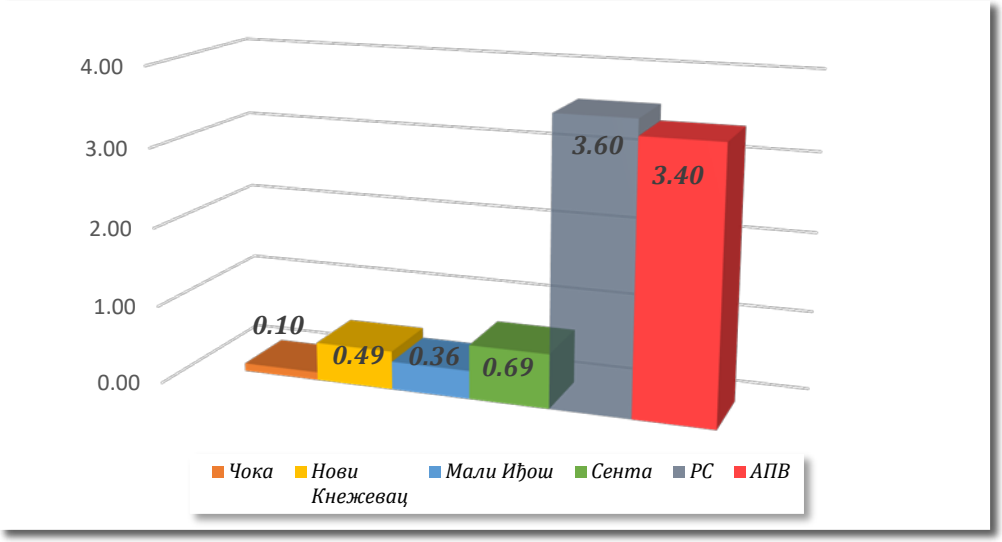

Грађевинарство је на веома ниском нивоу и вишеструко је мања вредностизведених радова по становнику односно вредност изграђених станова на хиљаду становника у овој области како у Општини Чока тако и у посматраним општинама у односу на републички и покрајински просек.

3.2.4. Финансијски показатељи Јавно комуналних предузећа

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Број ЈКП	1	1	1	1	1
Укупан број запослених у ЈКП	41	41	39	38	37
Број запослених у ЈКП на 1000 становника	4	4	4	4	4
Укупан нето резултат из редовног пословања, у хиљ.РСД	5,995	6,282	2,971	902	405

Коефицијент солвентности/Коефицијент финансијске стабилности (%)-општина Чока 2015.-2019. година

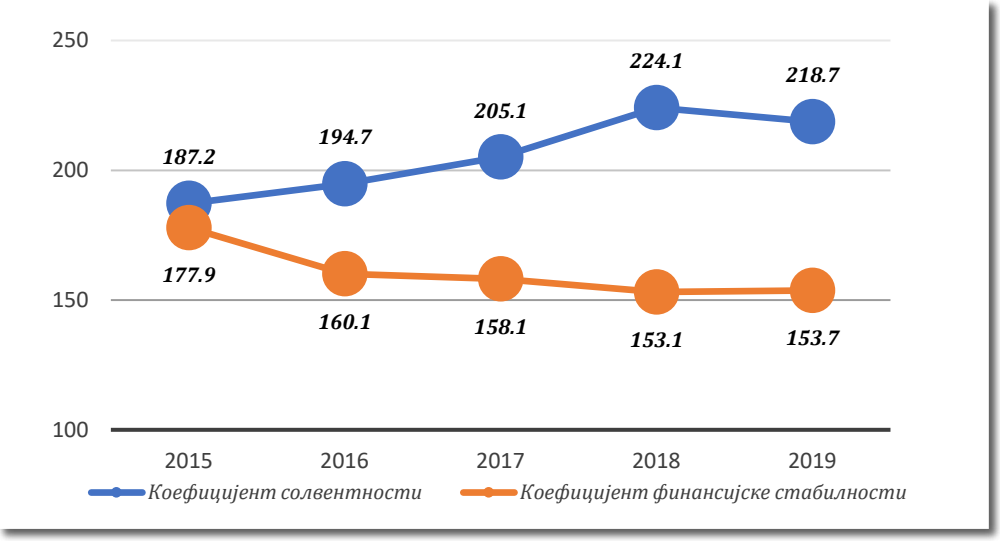

Коефицијент солвентности/Коефицијент финансијске стабилности(%)– у односу на општине из окружења - 2019. година

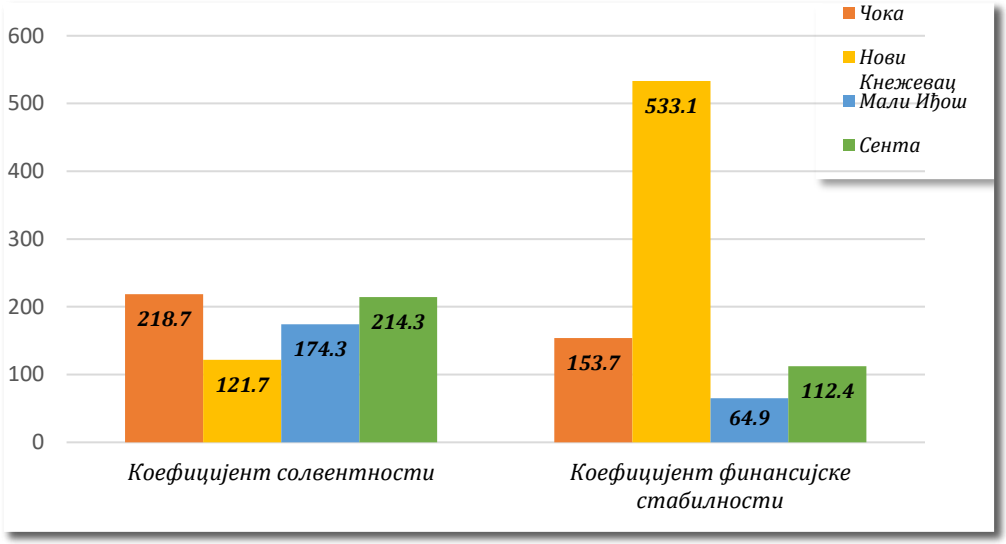

У општини Чока постоји једно јавно предузећа и то Јавно Комунално предузеће Чока у којем укупан број запослених износи 37.

На дијаграму су приказани коефицијенти солвентности и финансијске стабилности у односу на посматране општине.

Што се тиче коефицијента солвентности Општина Чока са вредношћу од 218,7 има највећи коефицијент у односу на посматране општине. Овај показатељ показује способност ЈКП да плати све обавезе под претпоставком да све доспевају на исти дан. Предузеће је солвентно ако је коефицијент солвентности најмање 1.

Коефицијент финансијске стабилности показује колико се дугорочних средстава финансира из дугорочних извора финансирања. Другим речима, показује са колико динара дугорочних извора финансирања је покривен динар дугорочно везаних средстава. Општина Чока има значајно нижи наведени коефицијент у односу на општину Нови Кнежевац а нешто виши у односу на Општину Сента, и два и по пута већи од Општине Мали Иђош

3.3. Локални економски/привредни развој

Сажетак и сумарни пресек стања и битних чињеница општине Чока везаних за развојни правац 3:Локално-економски развој

- Број привредних друштава у општини Чока у 2019. години је 62 и до 2017. је тренд смањења тог броја, док је број предузетника у истој години 162 и постоји тренд повећања броја.
- Број привредних друштава на 1000 становника у Чоки и Н.Кнежевцу износи 6, Малом Иђошу 9 и Сенти 12 а по истом критеријуму Чока има најмање предузетника: 16, док се остале општине крећу у распону:17-21
- Пословни приходи привредних друштава (у хиљ. РСД) по привредном друштву у Чоки односу на општине у региону су знатно мањи (47,449). У Сенти је тај број нпр. 175,585. Пословни приходи предузетника (у хиљ. РСД) по предузетнику у Чоки су 12,079 што је више него у Н.Кнежевцу и Сенти где је тај број дупло мањи и мање него у Малом Иђошу где је тај број 19,233
- Број Извозника као % укупног броја активних привредних субјеката у Чоки износи 19.4%, што више од осталих суседних места. Што се тиче увозника тај проценат у Чоки је такође 19.4%, ипак Сента има више увозника (26,8%)
- Укупан број запослених у Чоки у 2020. години је 1835 и приближан је броју запослених у суседним местима. Укупан број незапослених у Чоки у 2019.години је 663. Незапослена лица на 1000 становника у Чоки је 65, у Н.Кнежевцу 73, у Малом Иђошу 118, у Сенти 43

- Структура запослености по делатностима као % укупног броја запослених (без индивидуакних пољопривредних произвођача) у општина Чока у 2020. години изгледа овако: 34,5% у прерађивачкој индустрији, 14,1% у трговини на велико и мало и поправци моторних возила, 11,3 у образовању, 10,4 у пољопривреди, шумарству, рибарству, 8,1% у здравственој и социјалној заштити, 7,6% у државној управи
- Највећи проценат незапослених у Чоки је без квалификација (59,6%), затим са средњим образовањем (37,7%) и са високим или вишим образовањем (2,7%)
- Просечна зарада без пореза и доприноса по запосленом у Чоки је 48,719 РСД, у М.Ићошу је слично (46,558 РСД) док је у нешто већа просечна зарада у Сенти (55,690 РСД) и Новом Кнежевцу (51,113 РСД)
- Просечан износ пензије у Чоки је 21,330 РСД, у М.Ићошу је слично (24,231 РСД) док је у нешто већа просечна пензија у Сенти (27,037РСД) и Новом Кнежевцу (25,492РСД)
- Остварене инвестиције у нова основна средства у Чоки у хиљ РСД износе 197,690, што је прилично мање од суседних места: Н. Кнежевац (201,279), М. Ићош (466,374), Сента (1,793,013)
- Укупни подстицаји регионалног развоја у хиљадама РСД у Чоки су 205,594, док је тај износ дупло већи у Малом Ићошу и износи 429,936, а скоро упола мањи у Сенти (110,002) и Н.Кнежевцу (142,068)
- Укупан број туриста се повећао од 2015. године када их је било 574 до 801, у 2019. години. Што се тиче броја туриста у суседним општинама, Мали Ићош их броји 1811, а Сента 8,212. Домаћи туристи у Чоки чине 98%, док је страних свега 2%
- Према анкети о пољопривреди 2018.године број пољопривредних газдинстава у Чоки је био 1453
- Највише има ораница и башта (14,956 ха), затим ливаде и пашњаци (6,533 ха) и остало: воћњаци (31 ха) и виногради (92 ха)
- Највише се узгаја живина (63,835), затим свиња (23,109) па овце (8,961) говеда (5,614)
- Укупан број трактора према анкети из 2018.године је био 1775
- Проценат запослених у пољопривреди у односу на укупну запосленост је у Чоки (10,9%), у Малом Ићошу (9,2%), Сента (1,1%), Н. Кнежевац (4,3%), РС (1,5%) и АПВ (3,3%)
- Проценат инвестиција у пољопривреди у односу на укупне инвестиције у нова основна средства у 2019. години у Чоки је зносио 31,19%, у АПВ 4,73% и у РС 2,33%
- Општина Чока са 10,9% и општина Мали Ићош са 9,2% су општине које имају највише запослених у пољопривреди у односу на друге општине и РС и АПВ где се ти проценти крећу од 1,1% до 4,3%
- Укупни приходи општине у хиљадама РСД у Чоки 2019. године износе 428,237. Укупни приходи по становнику су 42,303 РСД, и са тим је општина у средини међу упоређиваним општинама
- Приходи од трансфера од других нивоа власти по становнику (РСД), су највећи за општину Чока: 20,120, док код осталих општина тај износ креће између 6,890 (Сента) и 18,607 (Мали Ићош). Сходно овим подацима, финансијска аутономија је најмања у случају општине Чока, 52,4 %, док код осталих општина се то креће између 58,9 – 81,3
- Укупни расходи општине у хиљадама РСД у Чоки 2019. године износе 483,751. Укупни расходи по становнику су 47,787 РСД и са тим је општина у средини међу упоређиваним општинама

3.3.1. Привредна друштва и предузетници

По подацима Агенције за привредне регистре за 2019. годину у општини Чока регистровано је 62 привредна друштва , као и 162 предузетника.

Основне привредне гране у општини Чока су:Пољопривредна производња, а нарочито сточарство, повртарство и гајење лековитог биља, Прехрамбена индустрија (индустрија меса, индустрија млека и производња вина), Металска индустрија, Примарна прерада дувана и Производња производа од пластике.

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Број привредних друштава	63	61	68	65	62
Број предузетника	137	145	157	161	162
Број привредних друштава на 1000 становника	6	6	7	6	6
Број предузетника на 1000 становника	13	14	15	16	16

Стопа настанка привредних друштава/предузетника (%)-општина Чока 2015.-2019. година

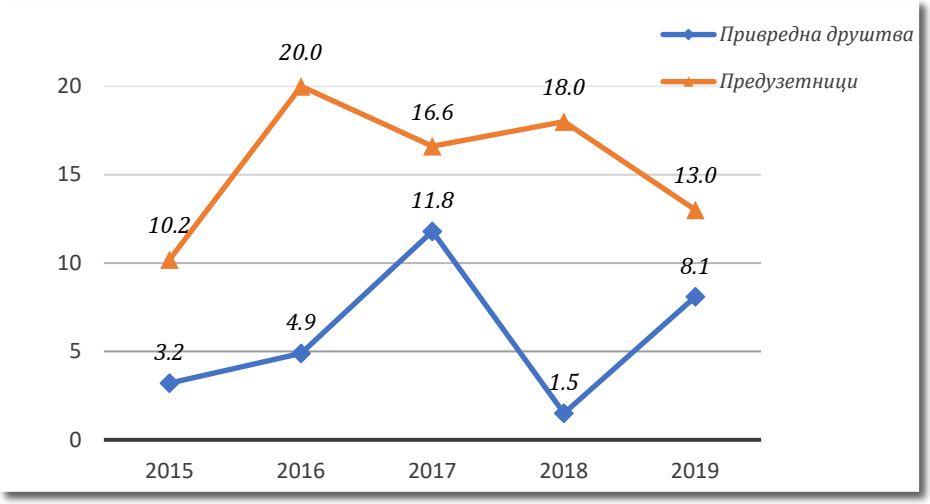

Стопа брисања/гашења привредних друштава/предузетника (%) – у односу на општине из окружења - 2019. година

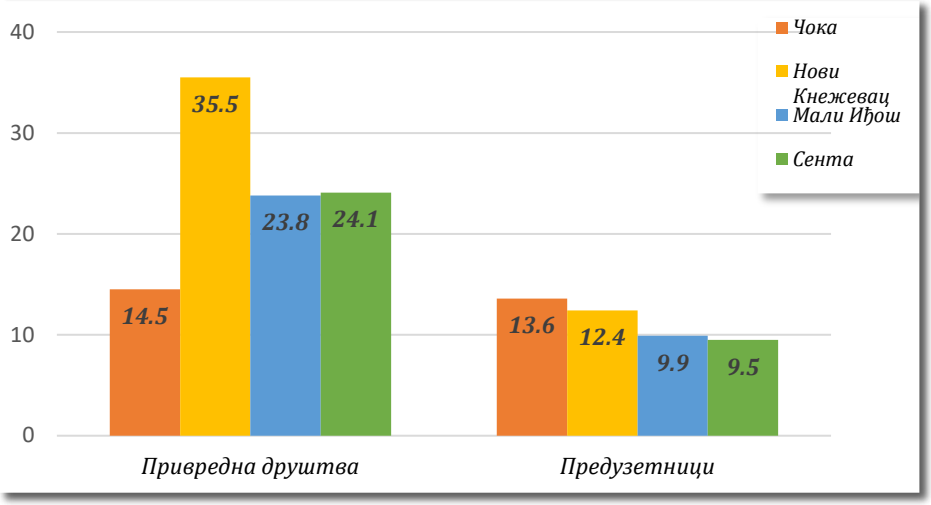

Стопа брисања/гашења привредних друштава односно предузетника у 2019. години је у Општини Чока у односу на посматране општине најнижа код привредних друштава, док је код предузетника највиша.

3.3.2. Пословање привредних друштава и предузетника

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Укупни пословни приходи привредних друштава, хиљ.РСД	2,629,556	2,745,249	3,182,074	4,449,963	2,941,863
Укупни пословни приходи предузетника,хиљ.РСД	288,214	284,656	364,904	434,340	664,355

Пословни приходи привредних друштава/предузетника по привредном друштаву/предузетнику у хиљадама (РСД)-општина Чока 2015.-2019. година

Пословни приходи привредних друштава/предузетника по једном привредном друштаву/предузетнику показују благ пад у односу на базну годину у посматраном периоду, те су пословни приходи на приближном односно сличном нивоу.

Годишње стопе раста извоза/увоза (%)-општина Чока 2015.-2019. година

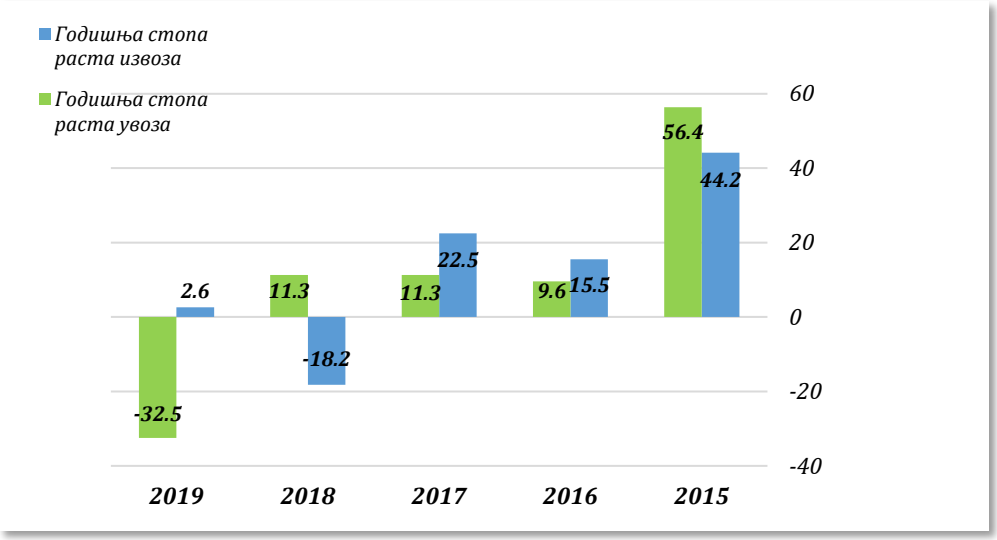

Годишња стопа раста увоза представља показатељ који указује на процену раста увоза и ниво тржишног учешћа у спољнотрговинској размени са иностранством. У Општини Чока у 2019. години проценат ове стопе је негативног предзнака и велика је разлика у односу на базну годину. Што је већа вредност овог показатеља указује се на већу зависност општине за иностраном робом. Високе вредности показатеља су прихватљиве само уколико се ради о увозу сировина и репроматеријала, за даљу производњу и извоз.

Годишња стопа раста извоза представља показатељ који указује на процену раста извоза и ниво тржишног учешћа у спољнотрговинској размени са иностранством. Што је већа вредност показатеља показује се већи степен отворености општине, већи прилив девизних средстава и већу привредну активност на територији општине. По приказаном дијаграму јасно се види да је тај проценат веома низак, што говори да је неопходно применити одређене мере које ће довести ове резултате бар на ниво из 2016. и 2017. године.

У следећим дијаграмима приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош

Пословни приходи привредних друштава/ предузетника по привредном друштву/предузетнику (у хиљадама РСД)– у односу на општине из окружења - 2019. година

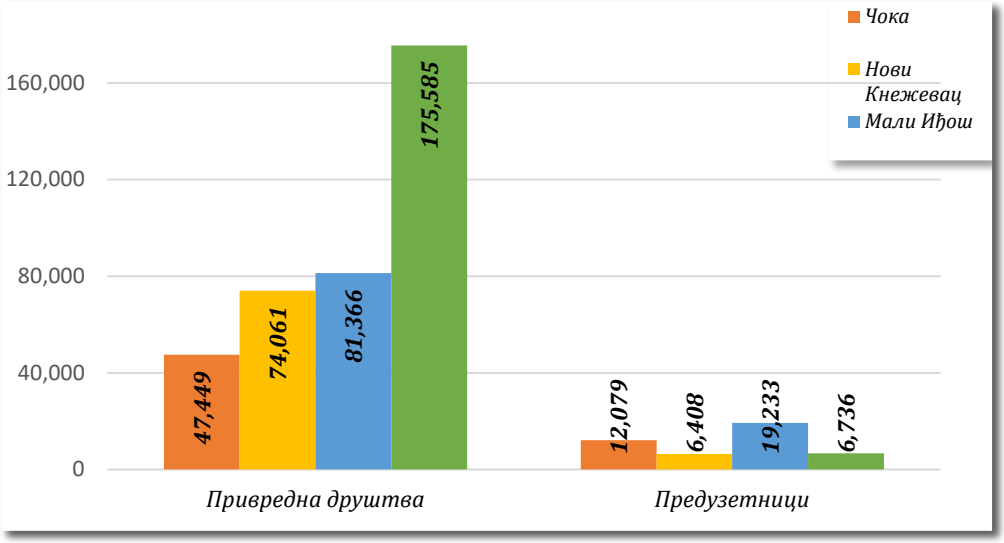

Годишње стопе раста извоза/увоза (%)-у односу на суседне општине - 2019. година

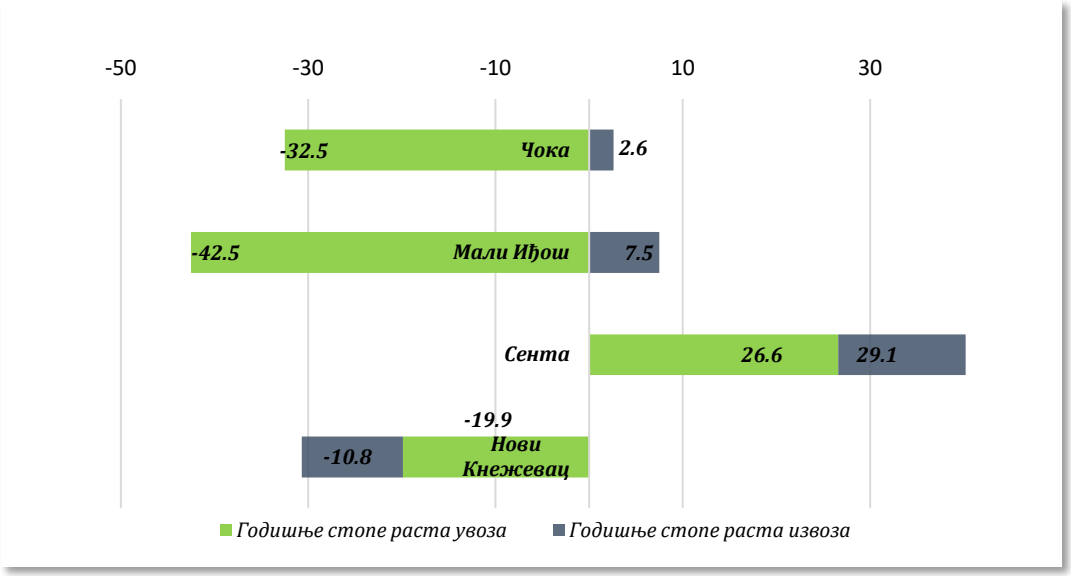

3.3.3. Запосленост и зараде

Запосленост

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Укупан број запослених	1,835	1,821	1,792	1,787	1,767	1,835
Број запослених код привредних друштава	1,422	1,1412	1,384	1,375	1,380	1,472
Број запослених код предузетника	226	224	236	257	250	244
Број регистрованих индивидуалних пољопривредника	187	185	172	155	137	119

На крају 2020. године, по подацима републичког завода за статистику на територији општине Чока било је запослено 1835 лица што чини 18,13% укупне популације што је за око 12 % ниже од републичког просека.

Посматрано по секторима, око 60% запослених је у три следећа сектора:

- *прерађивачка индустрија*
- *трговина на велико и мало*
- *пољопривреда*

Структура запослености по делатностима као % укупног броја запослених[2]
-општина Чока 2020. година

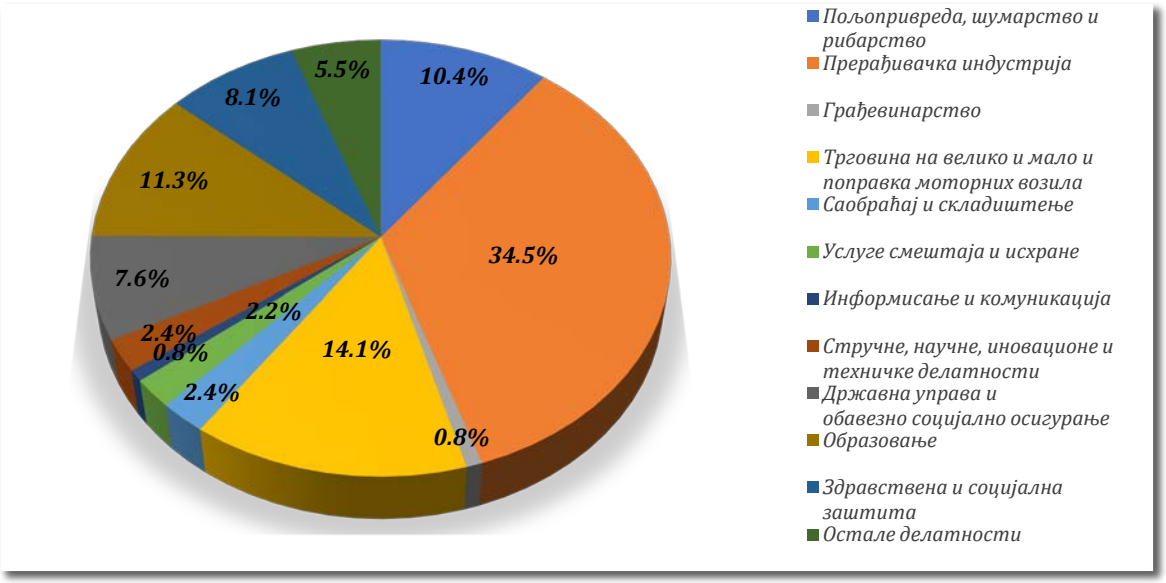

Незапосленост

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Укупан број незапослених	1,182	1,048	913	735	663
Незапослена лица на 1000 становника	109	99	88	72	65
Незапослене жене, као % незапослених лица	48.4	48.5	48.7	52.2	52.2

На крају 2019. године, по подацима Националне службе за запошљавање на евиденцији регистрованих незапослених лица на територији општине Чока било је 663 лица што чини 6,55 % укупне популације, од чега је жена 346, што чини 52,2 % од укупно незапослених на евиденцији НСЗ. Што се тиче образовне структуре регистрованих незапослених лица на евиденцији НСЗ највише је неквалификованих лица 59,6 % и регистрованих незапослених лица са III и IV степеном стручне спреме 37,7%, док је незапослених лица са високом или вишом стручном спремом њих 2,7%.

[2] У укупан број запослених нису урачунати регистровани индивидуални пољопривредници

Зараде

По подацима републичког завода за статистику, Општина Чока се налази на 98. месту рангираних општина и градова (од укупно 175), према висини просечне нето зараде, у 2018. години (последњи доступан податак), те спада у групу општина које су по овом показатељу у групи општина са вредностима између 70-80% у односу на републички просек.

Просечне зараде без пореза и доприноса, по запосленом (РСД)– у односу на општине из окружења - 2020. година

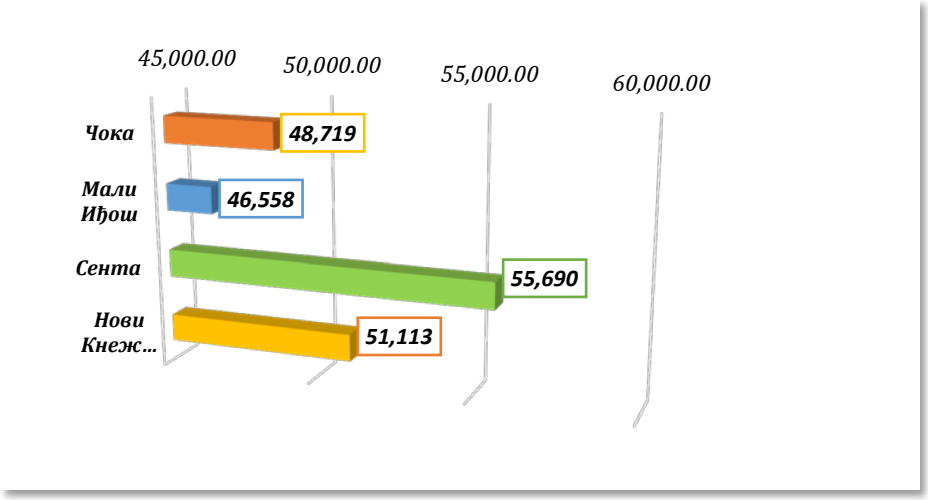

Просечан износ пензије (РСД) – у односу на општине из окружења - 2019. година

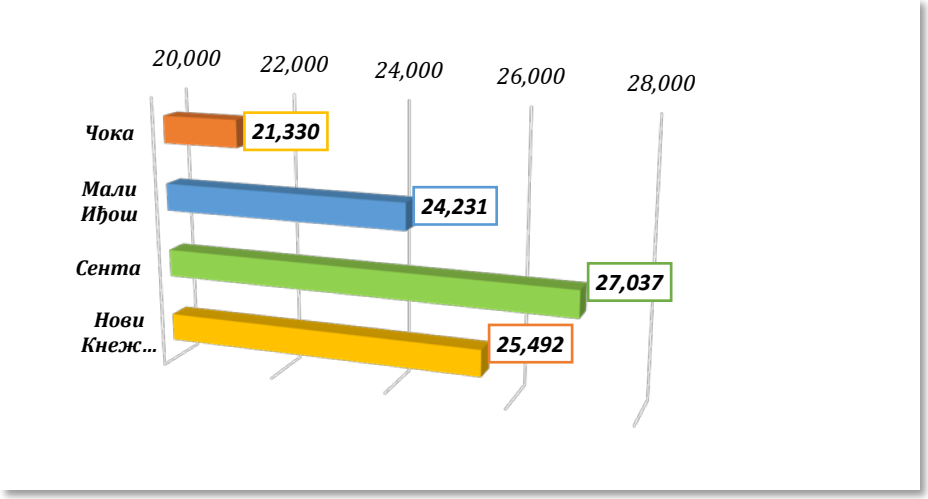

Из дијаграма у којима су приказани подаци о зарадама по запосленом без пореза и доприноса (годишњи просек) за 2020. годину, јасно се види да су исте на територији Општине Чока испод општина Сента и Нови Кнежевац а иако нешто више на сличном нивоу као и Општина Мали Иђош..

По приказаним подацима просечан износ пензије у Општини Чока иако најнижи али као такав такође је на приближном нивоу са посматраним општинама.

3.3.4. Подстицаји регионалног развоја

Укупни подстицаји регионалног развоја према наменама,%
-општина Чока 2020. година

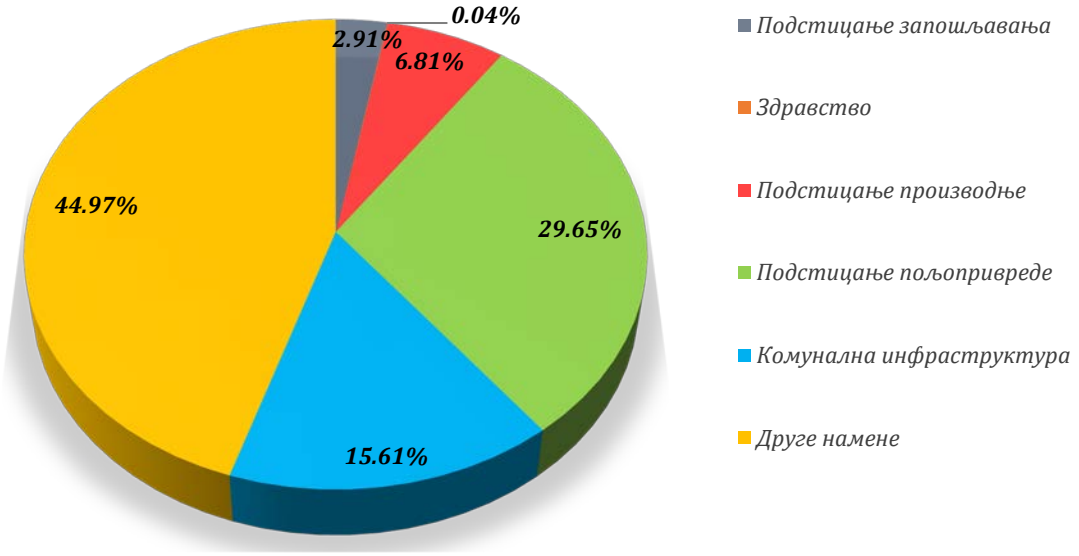

Општина Чока је у 2020. година успела да привуче подстицаје који имају намену за подстицање регионалног развоја финансираних од виших нивоа власти у износу од преко 205 милиона РСД. Од тог износа највише је остварено за подстицаје у пољопривреди (29,65%), комуналној инфраструктури (15,61%) и друге намене (44,97%)

Из наредног дијаграма видљиво је да је Општина Чока у односу на посматране општине остварила висок ниво подстицаја, те у наредним годинама треба барем одржати исти а и по могућности га унапредити.

Укупни подстицаји регионалног развоја у хиљадама (РСД)– у односу на општине из окружења- 2020. година

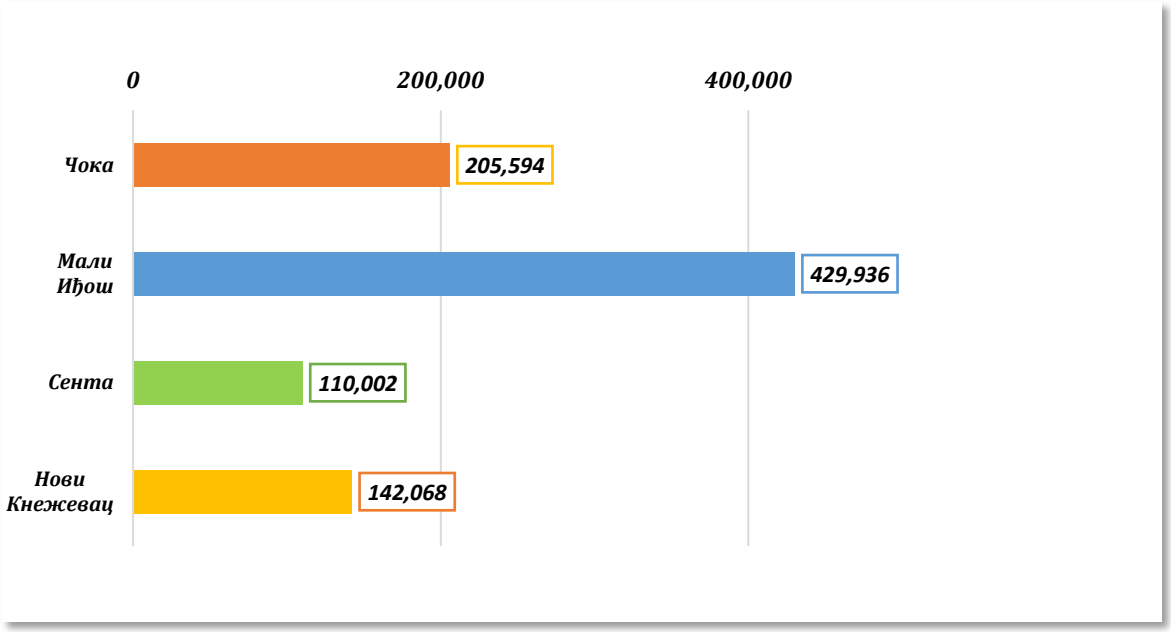

3.3.5. Туризам

општина Чока	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Укупан број туриста	574	567	691	566	801
Број домаћих туриста	531	514	652	530	785
Број страних туриста	43	53	39	36	16
Број ноћења туриста укупно	2,635	3,083	2,863	2,708	4,417
Број ноћења домаћих туриста	2,479	2,973	2,780	2,622	4,394
Број ноћења страних туриста	156	110	83	86	23

У следећем дијаграму приказани су подаци Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош, као и у односу на покрајински и републички просек

Просечан број ноћења туристау односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. Година

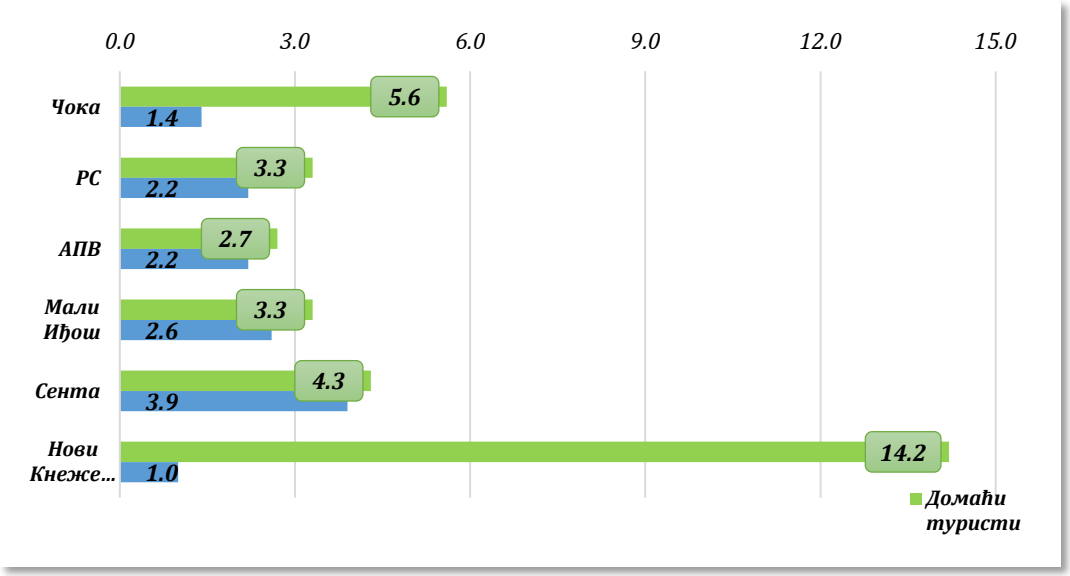

3.3.6. Пољопривреда

општина Чока	**2012-Попис пољопривреде**	**2018-Анкета о пољопривреди**
Број пољопривредних газдинстава	1,680	1,453
Број пољопривредних газдинстава на 1000 становника	149.4	141.6
Број пољ. газдинстава, као % укупног броја домаћинстава	36.03	31.17
Економска величина пољопривредних газдинстава, ЕУР[3]	19,302,187	-
Економска величина пољ.газдинстава по газдинству, ЕУР	11,489	-
Коришћено пољопривредно земљиште, ха	21,768	21,626
Коришћено пољ. земљиште, као % укупне површине општине	67.81	67.37

По свом значају пољопривреда представља једну од најзначајнијих грана привреде и највећи број становника Општине Чока бави се пољопривредом, као основном или допунском делатношћу

Представљени подаци са великим бројем запослених, у пољопривреди у 2019. години (10,9%), у односу на укупну запосленост на територији Општине Чока приказују велику зависност становништва општине од пољопривредне делатности. У односу на републички просек тај број је чак седам пута већи а у односу на покрајински већи је 3 пута.

Такође, проценат запослених је знатно већи и од посматраних општина, осим једино код Општине Мали Иђош која је иако са мањим процентом на сличном нивоу као и Општина Чока.

Проценат запослених у пољопривреди у односу на укупну запосленост – у односу на општине из окружења и републички и покрајински просек - 2019. година

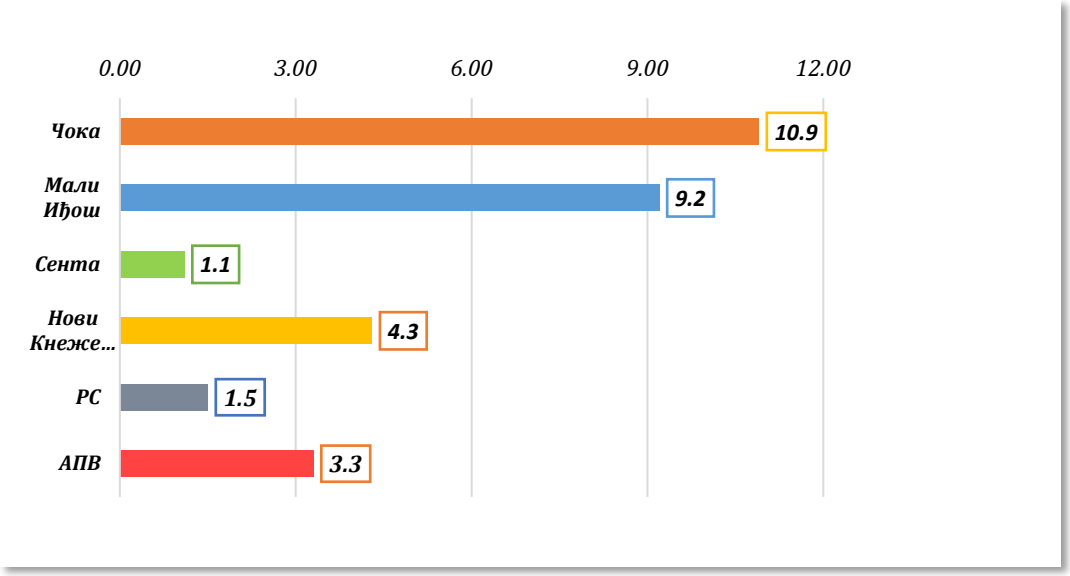

У општини Чока је по свим параметрима пољопривреда доминантна делатност. Наиме, преко 90% територије општине је пољопривредно земљиште, сваки десети запослени становник општине је запослен у пољопривреди, у општини постоји око1500 пољопривредних газдинставаи др.

Због свега наведеног не треба да чуди висок проценат остварених инвестиција у овој делатности. Ако посматрамо 2019. годину док је у Републици Србији проценат истих 2,33%, у општини Чокаје 31,19% остварених инвестиција у пољопривреди у односу на укупне инвестиције по делатностима. Инвестиције у пољопривреди у односу на укупне инвестиције су такође вишеструко веће у односу на на покрајински просек чак седам пута веће.

[3] Економска величина пољопривредног газдинства се мери као укупна вредност стандардног аутпута (СА) газдинства изражен у еврима. СА неког пољопривредног производа представља просечну новчану вредност бруто пољопривредне производње по цени произвођача, која се очекује у ‘нормалним’ околностима производње

Проценат инвестиција у пољопривреди у односу на укупне инвестицијеу нова основна средства – у односу на републички и покрајински просек - 2019. година

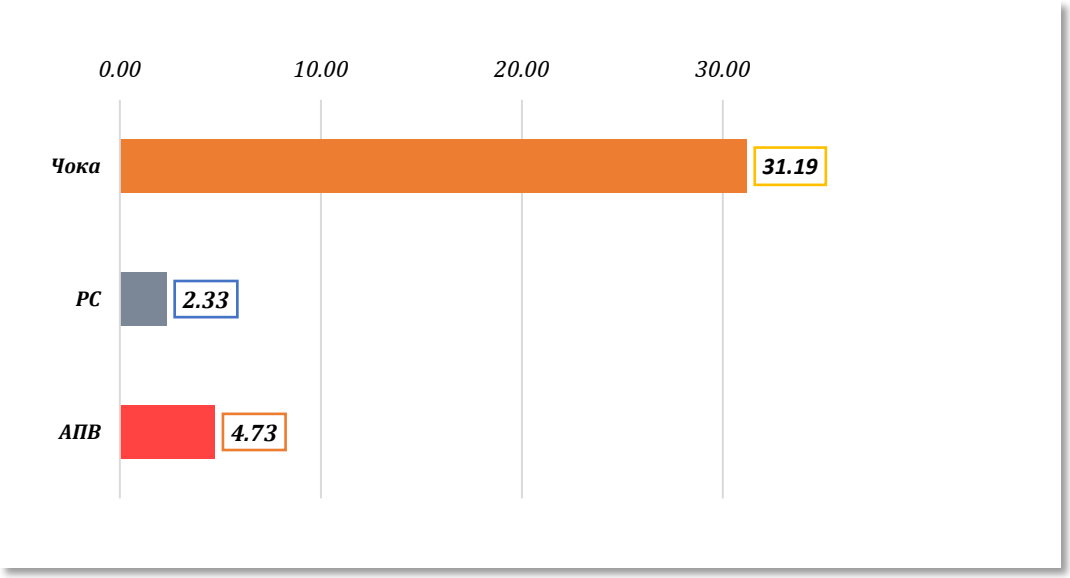

3.3.7. Финансијски показатељи општине

Степен самофинансирања[4] и Финансијска аутономија[5] ЈЛС (%)-општина Чока 2015.-2019. година

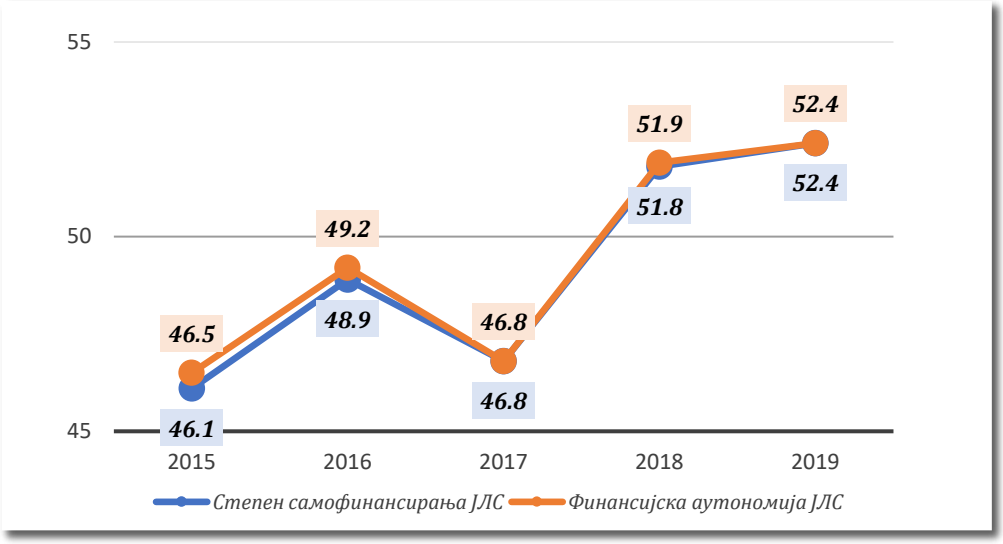

Степен самофинансирања представља показатељ који указујена способност општине да се финансира из изворних и уступљених прихода. Висока вредност овог показатеља указује на високу финансијску самосталност и одрживост. ОпштинаЧока у 2019. години има степен самофинансирања (52,4) уз благ раст у односу на базну годину у посматраном периоду.

Финансијска аутономија представља показатељ који указује способност општине да се финансира без трансфера од других нивоа власти. Већа вредност овог показатеља указује на на мању зависност општине од централних власти, односно већу сувереност општине у прерасподели својих прихода. Општина Чока у 2019. години има проценат (52,4) уз благ раст у односу на базну годину у посматраном периоду.

Општина Чока у односу на посматране општине у 2019. години има већу вредност само од Општине Мали Иђош код степена самофинансирања ЈЛС, док је код финансијске аутономије ЈЛС има најнижи проценат од свих општина.

---

[4] Приказује однос између изворних и уступљених прихода са једне стране, и укупних прихода и примања са друге

[5] Показатељ способности ЈЛС да се финансира без трансфера од других нивоа власти, односно способности ЈЛС да се финансира на основу Изворних и уступљених прихода, Примања од продаје нефинансијске имовине и Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

Степен самофинансирањаи Финансијска аутономија ЈЛС (%)-
у односу на општине из окружења - 2019. година

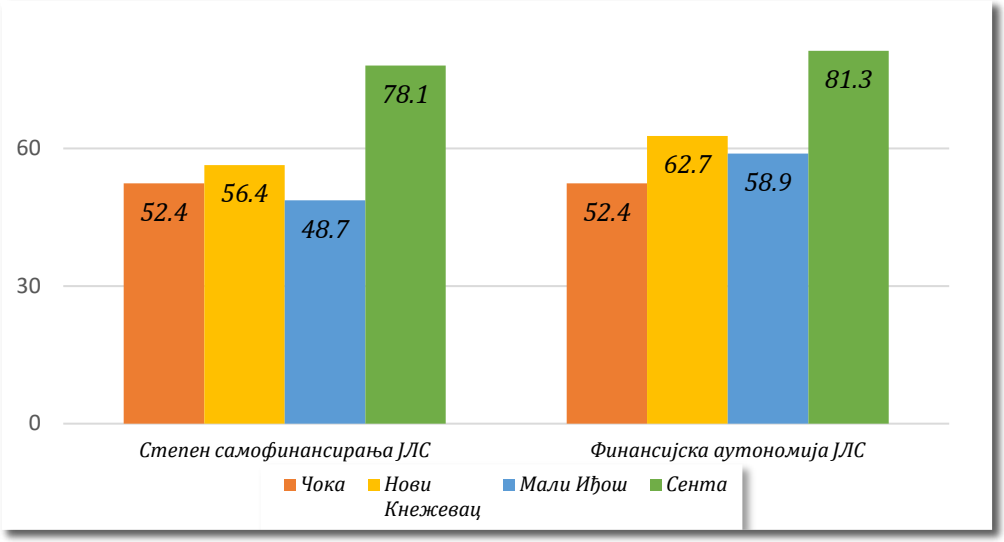

У следећим дијаграмима су приказани приходи и расходи Општине Чока за 2019. годину и упоређују се са подацима следећих општина: Нови Кнежевац, Сента и Мали Иђош

Приходи од донација у хиљадама РСД-у односу наопштине из окружења - 2019. година

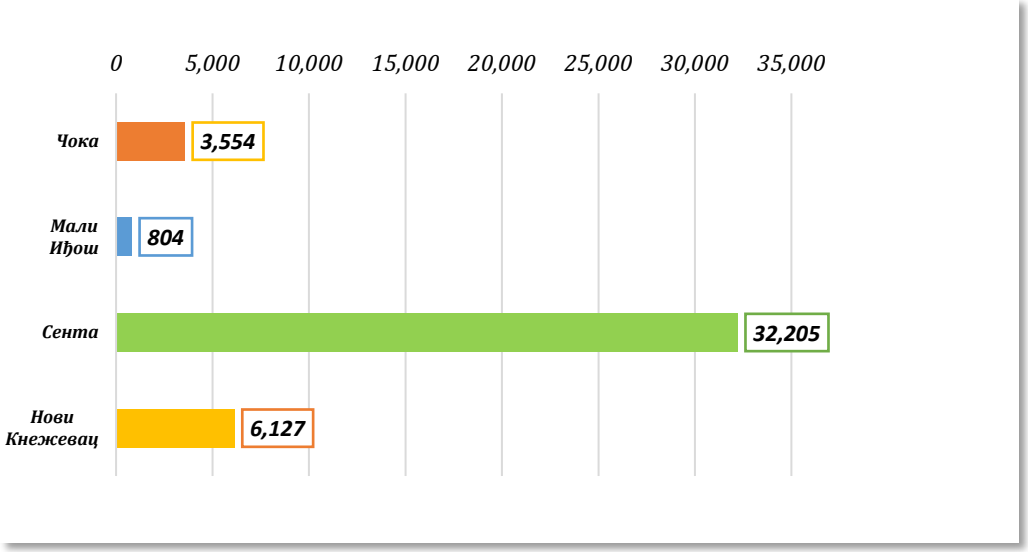

Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту по становнику (РСД)
у односу на општине из окружења - 2019. година

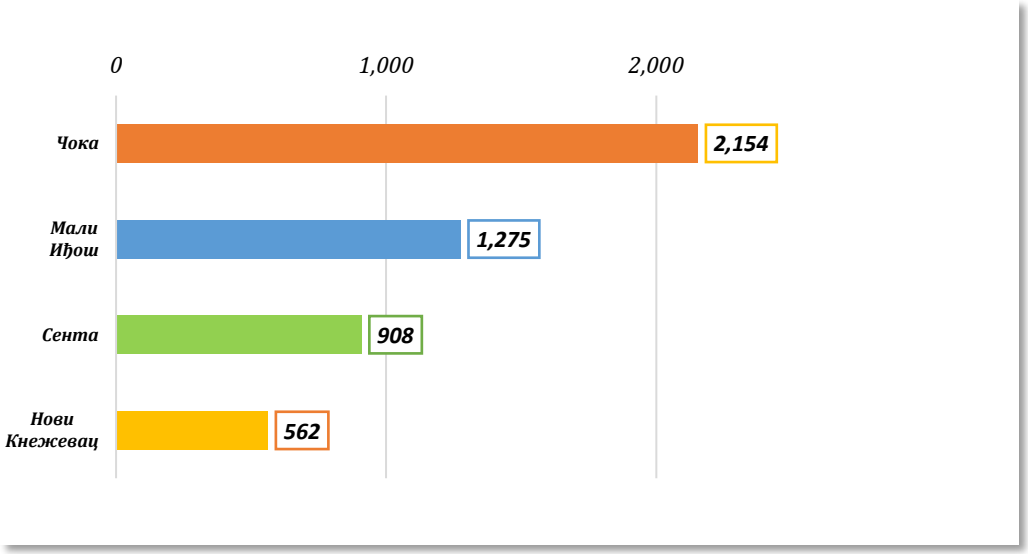

Расходи за дотације невладиним организацијама(у хиљадама РСД)
у односу на општине из окружења - 2019. година

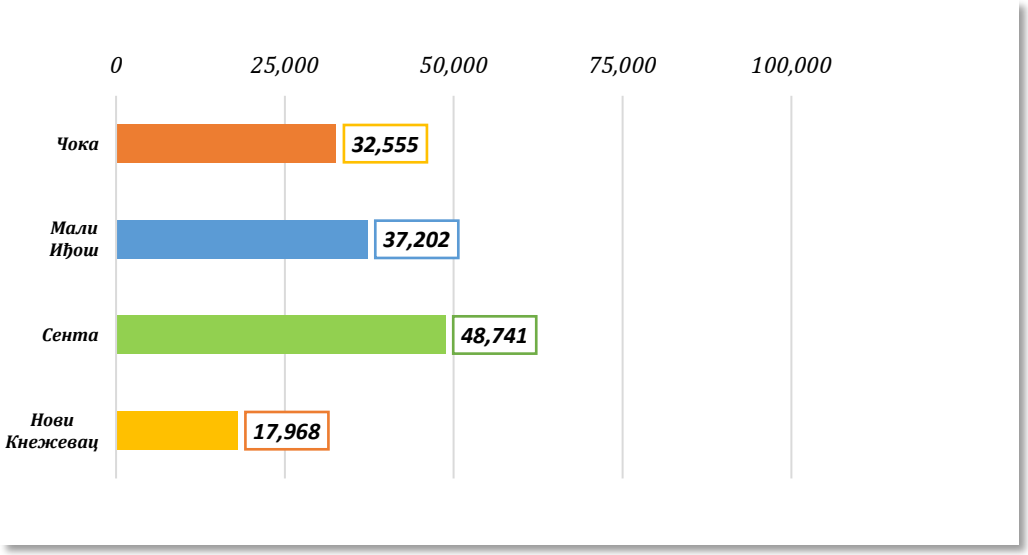

Остали финансијски показатељи

Буџетски суфицит/дефицит (у хиљадама РСД)у односу на општине из окружења –2015-2019. година

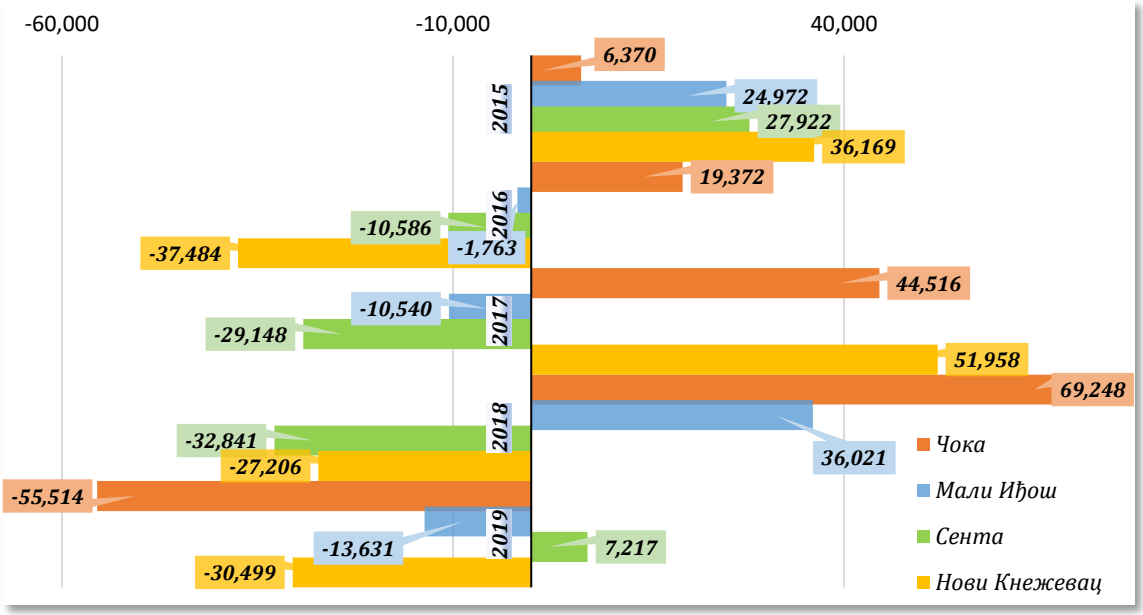

Буџетски суфицит/дефицитпредставља показатељ који представља разлику између укупних прихода и примања са једне стране и укупних расхода и издатака са друге стране.

Позитивна вредност индикатора указује на суфицит, док негативна указује на дефицит буџета општине. Пожељно је да вредност буде позитивна.

Општина Чока у 2019. години има дефицит нешто већи од 55 милиона рсд, док је претходним годинама у посматраном периоду имала суфицит. Вредности буџетског суфицита/дефицита у посматраном периоду крећу се на приближном нивоу као и код посматраних општина са којима се врши поређење.

4. SWOT АНАЛИЗА ПО СЕКТОРИМА

Током процеса, тематске радне групе су вршиле SWOT анализу у све три раније представљене области (Друштвени развој и квалитет живота, Урбани развој и заштита животне средине/комуналне делатности и Локални економски/привредни развој), са намером да се дефинишуодговори на уочене снаге, слабости, могућности и претње у дотичном сегменту живота локалне заједнице.

После оцене важности појединих карактеристика, идентификују могуће приоритетне циљеве (као одговор на изазов) и мере, које ће покренути постојеће стање набоље и довести до постизања приоритених циљева.

4.1. SWOT анализа-Друштвени развоји квалитет живота

Strengths (Снаге):	**Важност %**	***Weaknesses (Слабости)***	**Важност %**
Пољопривреда	19	*Економска неразвијеност*	27
Здравство (инфраструктура установа)	13	*Одлив становништва, посебно младих*	18
Образовани кадрови	12	*Ниво здравствених услуга*	15
Спорт- рад са младима	12	*Мртвило у селима*	9
Образовање	11	*Незаинтересованост*	7
Општинска управа	10	*Расељавање људи*	7
Културне манифестације	6	*Мали број спортова*	7
Комуналне услуге	6	*Недостатак манифестација/друштвени живот*	6
Туризам- лов и риболов	6	*Недостатак подршке младима (пољопривред.)*	4
Активизам	5	*Недостатак НВО*	2
Opportunities (Могућности):	**Важност %**	***Threats (Претње):***	**Важност %**
Нова радна места	20	*Привредна неразвијеност*	24
Развој културе и спорта	15	*Политика*	21
Побољшање животног стандарда	13	*Миграција- одлив становништва*	13
Повећање наталитета	12	*Незапосленост*	12
Инвестиције, донације	12	*Мањак стручног (образованог) кадра*	11
Стручни кадар	8	*Здравство*	7
Међугранична сарадња	8	*Слух јединице локалне самоуправе (ЈЛС)*	5
Поспешити повратак младих	7	*Кадар носиоца власти*	5
Туризам	5	*Међународне санкције*	3

4.2.SWOT анализа-Урбани развој и заштита животне средине/комуналне делатности

Strengths (Снаге):	**Важност %**	***Weaknesses (Слабости)***	**Важност %**
Пољопривреда	26	*Неизграђеност канализационе мреже*	21
Водоснабдевање	20	*Недостатак инвестиција*	18
Зелене површине	17	*Неисправна вода за пиће*	17
Комунална служба – сакупљање отпада	14	*Недостатак пошумљавања*	16
Природни ресурси - дивљач	11	*Дивље депоније*	7
Квалитет ваздуха	9	*Мањак стручног кадра*	6
Подршка избеглим лицима	3	*Лоша инфраструктура путева*	6
		Недовољна подршка младима	5
		Недостатак азила за псе	2
		Неискоришћеност биоенергије	2
Opportunities (Могућности):	**Важност %**	***Threats (Претње):***	**Важност %**
Привлачење фондова	22	*Миграције- одлазак младих*	28
Повећање зелених површина	19	*Недостатак средстава*	17
Улагање у инфраструктуру (путеви, БС)	17	*Економска криза*	15
Еколошки одговорније понашање	16	*Централизација*	15
Развој туристичке инфраструктуре	11	*Политика*	15
Јавно- приватна партнерства	9	*Застаревање*	9
Међуопштинска сарадња	6		

4.3.SWOT анализа-Локални економски/привредни развој

Strengths (Снаге):	**Важност %**	***Weaknesses (Слабости)***	**Важност %**
Комуналне услуге	50	*Лоша комуникација са привредним сектором*	25
Општинска управа	10	*Непостојање пореске управе*	15
Здравство	20	*Лоша инфраструктура и путеви*	15
Школство / образовање	10	*Недостатак субвенција и помоћи почетницима у бизнису*	10
Ватрогасна служба	5	*Непостојање индустријске зоне*	15
Пољопривреда	5	*Проблем ЗЖС*	10
		Недостатак садржаја	10
Opportunities (Могућности):	**Важност %**	***Threats (Претње):***	**Важност %**
Већа помоћ малој привреди	25	*Одлив становништва*	20
Задржати младе на селу	20	*Мањак стручног радног кадра*	25
Отварање индустријске зоне	15	*Превелики порески намети*	20
Привлачење инвеститора	15	*Бела куга*	5
Улагање у инфраструктуру и путеве	10	*Недоследност у спровођењу мера подршке у развоју и унапређењу пољопривреде*	15
Унапређење пољопривредне производње	5	*Политичко запошљавање*	15
Унапредити сеоски туризам	5		
Промена владајуће гарнитуре	5		

5. ВИЗИЈА И РАЗВОЈНИ ПРАВЦИ ОПШТИНЕ ЧОКА

5.1. Визија Општине Чока

Општина Чока је 2030. економски развијенија општина, еколошки чиста, освешћена и уређена средина са квалитетним комуналним услугама и добрим условима за улагање. Погодна је за пословање и бављење пољопривредом или сеоским туризмом. Пријатна је и безбедна за живот свих генерација, социјално је осетљива са квалитетним здравственим услугама. Општина у којој млади људи радо остају и оснивају породицу.

5.2. Развојни правци Општине Чока

На радним састанцима тематских радних група, као и одржаним радионицама, кључни локални актери су дефинисали визију развоја Општине, тј. жељено стање 2030. године.

Визија представља полазну тачку у дефинисању позитивне промене која се жели постићи.

Како општину Чоку карактеришу недовољно развијена економија, самим тим мањак радних места, неуједначен квалитет живота и незаокружене комуналне услуге, велики је одлив становништва, развојни правци:

1) *Друштвени развој и квалитет живота*
2) *Урбани развој комунална инфраструктура и заштита животне средине*
3) *Локално-економски развој,*

желе произвести промене које ће елиминишући садашње недостатке променити постојеће стање.

У циљу остваривања овог, у данашње време, веома изазовног задатка, локална самоуправа своје активности планира да усмери у обезбеђивање квалитетних услова за живот својих грађана на принципина одрживог развоја и управљања ресурсима. На путу за остварење ове визије, Чока ће активирати своје (не само природне) ресурсе доступне на подручју, и покушати да унапреди слабости као што је лоша инфраструктура и недовољно развијена инфраструктура за успешно вођење бизниса.

Дефинисана визија испуњава основне критеријуме, односно она је амбициозна и инспиративна, са једне стране, и мерљива и достижна са друге стране. Овако постављена визија је плод заједничког размишљања свих заинтересованих за унапређење локалне заједнице и локалном становништву отвара могућност идентификације нових могућности за унапређење квалитета живота и повећања локалних прихода.

6. ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА

6.1. Преглед приоритетних циљева по развојним правцима

		ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца
Развојни правац: 1. ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА	**КЖ 1**	*Унапређење услова рада у установама*
	КЖ 2	*Улагање у људске ресурсе у установама*
	КЖ 3	*Унапређење рада ОУ и ЛС за креирање и вођење локалних политика и развојних процеса*
	КЖ 4	*Квалитетно спровођење слободног времена кроз повећан број спортских, културних, цивилних манифестација*
	КЖ 5	*БРИГА о младима, младим породицама, старима и избеглим лицима*
	КЖ 6	*Уједначени развој сеоских средина*
	КЖ 7	*Активна заједница и политика, Умрежавање и сарадња*

		ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца
Развојни правац: 2. УРБАНИ РАЗВОЈ КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**УР 1**	*Квалитетне комуналне услуге уз одговорно управљање водама*
	УР 2	*Одрживо управљање комуналним отпадом*
	УР 3	*Уређење зелених површина и пошумљавање –здрав ваздух за све грађане*
	УР 4	*Еколошки одговорно понашање грађана*
	УР 5	*Повећање енергетске ефикасности и ефикасније коришћење обновљивих извора енергије*
	УР 6	*Побољшати квалитет путне мреже*
	УР 7	*Ефикасно привлачење фондова*

		ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца
Развојни правац: 3. ЛОКАЛНО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	**ЛЕ 1**	*Унапредити услуге јавног сектора према бизнису*
	ЛЕ 2	*Унапређење услова за привређивање у сектору пољопривреда*
	ЛЕ 3	*Стварање предуслова за раст привредног сектора*
	ЛЕ 4	*Развој туризма и туристичке инфраструктуре*

6.2. Мере за реализацију приоритетних циљева по развојним правцима

Разрађени **Приоритетни циљеви** садрже мере, код којих је увек могуће дефинисати базни индикатор и индикатор исхода, што се по правилу ради у склопу средњорочног планирања.

Допринос Приоритетних циљева, Циљевима одрживог развоја 2030 Уједињених нација (ЦОР УН 2030) и повезаност са приоритетима ЕУ у буџетском периоду 2021-2027 су обрађени на нивоу целовитог Плана развоја.

Разрађени ниво **МЕРЕ за остваривање приоритетних циљева унутар развојног правца:** садржи описе конкретних пројеката, динамику реализације по годинама,процењена вредност и извор средстава. одговорност за реализацију мера (јавно предузеће, установа, итд). Мере могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљена. Закон о планском систему Републике Србије препознаје следеће мере јавне политике:

1) ***регулаторне,*** којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву;
2) ***подстицајне,*** у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и др.) и друге фин. и нефин. мере;
3) ***информативно-едукативне*** (информационе и образовне кампање и друго);
4) ***институционално управљачко организационе*** (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организац. структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.);
5) ***обезбеђење добара и пружање услуга*** од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.).

План развоја општине Чока различите врсте мера предвиђа за остваривање појединих приоритетних циљева, трагајући за најсврсисходнијим решењима.

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 1.: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА

	ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца	***МЕРЕ за остваривање приоритетних циљева унутар развојног правца***	***Носиоци реализације мера и координације активности***
КЖ 1	***Унапређење услова рада у установама***	1) *Обнављање зграда Домова здравља у свим месним заједницама* 2) *Улагање у опрему у Дом здравља и зубне амбуланте* 3) *Унапредити комуникацију и сарадњу са пацијентима* 4) *Покренути превентивне програме* 5) *Улагање у ватрогасну службу*	1.2.3.4.- кабинет председника општине, директор Дома здравља 5.кабинет председника, ватрогасно спасилачка јединица и удружења ватрогасаца
КЖ 2	***Улагање у људске ресурсе у установама***	1) *Образовање одраслих: обезбеђивање континуираног стручно усавршавања уз помоћ општине* 2) *Отварање ученичког дома* 3) *Профилисање потребних кадраова у општини и отварање смерова у формалном образовању у складу са потребама локалне привреде, уз опремање потребних кабинета у школама* 4) *Стипендије за надарене студенте, Конкурси и Уговори за радни однос након завршетка студија* 5) *Програми за стицање радне праксе и одрађивање приправничког стажа*	1.кабинет председника општине, Одељење за општу управу и друштвене делатности, директори школа 2. кабинет председника општине, канцеларија за младе 3. савет/ клуб привредника(оснивати), Одељење за општу управу и друштвене делатности, директори школа, Општинско веће 4. Одељење за општу управу и друштвене делатности, директори школа, Оппштинско веће 5.кабинет председника општине,
КЖ 3	***Унапређење рада ОУ и ЛС за креирање и вођење локалних политика и развојних процеса***	1) *Унапређење Е-управе и повећање броја електронских услуга ЛС* 2) *Промовисати и подржавати стручан кадар, мотивисан за рад и развој средине* 3) *У свакодневну праксу уградити нови канале и квалитетнију комуникацију са грађанима, користити партиципативно одлучивање о приоритетима, предвидети повратне информације о судбини предлога* 4) *Стварање екосистема за систематско управљање развојним процесима и пројектима општине* 5) *Свима запосленима, именованим и постављеним лицима доступно стручно усавршавање*	1.Начелник Општинске управе 2.5-Општинско веће, Начелник Општинске управе,Одсек за управљање људским ресурсима 3. Начелник Општинске управе,Одсек за управљање људским ресурсим, Месне заједнице 4.Кабинет председника општине, РРА Панонрег
КЖ 4	***Квалитетно спровођење слободног времена кроз повећан број спортских, културних, цивилних манифестација***	1) *Улагања у инфраструктуру спортских, културних, цивилних организација* 2) *Подржати функционисање удружења кроз транспарентне процедуре* 3) *Помоћ локалне самоуправе у финансирању културних и спортских и других садржаја;* 4) *Помагати локалне иницијативе удружења: Изградити паркове, игралишта, Средити фасаде зграда, Биоскоп, Позориште, Манифестације, Спортски и културни догађаји* 5) *Стратешко повезивање удружења са домаћим и иностраним партнерима ради размене искустава, заједничких пројеката* 6) *Регулисање процедуре суфинансирања прекограничних пројеката удружења, који обезбеђују нове, квалитатне програме за грађане општине*	1**.** Кабинет председника општине, РРА Панонрег, КОЦ Чока, 2. Општинско веће, КОЦ Чока, удружења, 3. Одељење за општу управу и друштвене делатности, канцеларија за младе, Комисија 4.Кабинет председника општине, КОЦ Чока, Месне заједнице, Одељење за развој,узрбанизам и грађевинске послове 5.-6. Кабинет председника општине, РРА Панонрег, Канцеларија за рурални развој (оснивати)

КЖ 5	***БРИГА о младима, младим породицама, старима и избеглим лицима***	1) *Израда секторских стратешких планова (млади, младе породице, стари, избегла лица,итд.)* 2) *Подршка при конкурисању специјализованих организација на лок. покрај. и рег. нивоу;* 3) *Формирање/активирање спортских клубова и удружења за децу и младе по месним заједницама уз обезбеђивање потребне инфраструктуре за то* 4) *Подршка младим брачним паровима приликом решавања стамбеног питања (нпр. гаранција код банке;* 5) *Оснивање дома за старе* 6) *Ревитализација рада месних заједница, где за то постоји интересовање, Израдити програм развоја села* 7) *Покренути активности за добробит животиња: кампања за власничку одговорност, уређивање области зоо хигијене на територији општине, формирање азила за псе - израда плана и аплицирање за добијање средстава*	1.-2.Канцеларија за рурални развој (оснивати), Канцеларија за младе, Одељење за општу управу и друштвене делатности, 3.КОЦ ЧОКА, 2.Канцеларија за рурални развој (оснивати), Канцеларија за младе, Одељење за општу управу и друштвене делатности. Месне заједнице, 4.Канцеларија за младе, Одељење за стамбено комуналне делатности, 5. Кабинет председника општине, Центар за социални рад 6.-7. Кабинет председника, Канцеларија за рурални развој , Одељење за развој
КЖ 6	***Уједначени развој сеоских средина***	1) *Отварање места за окупљање, дружење и излазак младих* 2) *Увођење СТАРТ-УП пројеката на локалном нивоу* 3) *Побољшање инфраструктуре на селима (превоз, канализација, вода) створити услове за рад*	1.Одељење за друштвене делатности , КОЦ ЧОКА; Месне заједнице, удружења 2.-3.Кабинет председника општине, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности, ЈКП ЧОКА
КЖ 7	***Активна заједница и политика, Умрежавање и сарадња***	1) *Поспешити грађане за укључивање у живот општине: кампање, повећање свести* 2) *Обнова омладинских домова; Мотивисати младе да учествују, да се укључују и доносе програме* 3) *Формирање локалних акционих група (ЛАГ), укључити грађане у доношење планова, програма и одлука* 4) *Охрабривати сарадњу ван граница општине: чешћа размена искустава; Учешће у заједничким пројектима; Повећати сарадњу на свим нивоима (спорт, култура);* 5) *Повећати број партнерских (побратимљених) градова и општина у земљи и у региону*	1.-2.-3.Канцеларија за развој, Канцеларија за младе, савет привредника(основати), савет удружења (основати),савет свих месних заједница (основати) 4.-5. Кабинет председника општине, Члан Општинског већа задужен за међурегионалну сарадњу

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 2.: УРБАНИ РАЗВОЈ, КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

	ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца	***МЕРЕ за остваривање приоритетних циљева унутар развојног правца***	***Носиоци реализације мера и координације активности***
УР 1	***Квалитетне комуналне услуге уз одговорно управљање водама***	1) *Систематско побољшање опремљености, услова рада и попуњености кадровима комуналног предузећа као предуслов за повећање покривености територије целе општине услугама* 2) *Обезбеђивање квалитетне пијаће воде за све грађане, уз редовну контролу квалитета, замену азбестних и металних цеви у свим насељеним местима и Израда планске документације за изградњу фабрике воде* 3) *Одговорно управљање отпадним водама подразумева:* a. Израда плана пречистача отпадних вода и канализационе мреже *b.* Изградња канализационе мреже и пречистача отпадних вода	Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности ЈКП ЧОКА
УР 2	***Одрживо управљање комуналним отпадом***	1) *Едукација становништва на теме одлагања и сортирања отпада и значаја рециклаже* 2) *Организовано сакупљање сортираног отпада- организовати рад ЈКП Чока* 3) *Санација дивљих депонија, Појачати контролу и вршити санкционисање сходно закону, кажњавати.*	Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности, Регионлна депонија ДОО Суботица, ЈКП ЧОКА Одељење за инспекцијске послове
УР 3	***Уређење зелених површина и пошумљавање –здрав ваздух за све грађане***	1) *Израда плана озелењавања и пошумљавања и конкретизација истих за територију целе општине. Извршити набавку машина који су потребни за имплементацију* 2) *Сачувати постојеће шуме, пашњаке и ливаде, спречити бесправно ширење њива, уништавања пољских путева, одржавати каналску мрежу* 3) *Пошумити површине које се не користе за пољопривредну производњу* 4) *Израда програма за контролу квалитета ваздуха, у сарадњи са загађивачима. Установити систем мониторинга квалитета ваздуха*	Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности, ЈКП ЧОКА,удружења
УР 4	***Еколошки одговорно понашање грађана***	1) *Организовати едукативне кампање у сарадњи са школама и у удружењима уз стимулативне награде* 2) *Појачати контролу загађивача и доследно поштовати законске казне*	Директори школа,Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности,Одељење за инспекцијске послове
УР 5	***Повећање енергетске ефикасности и ефикасније коришћење обновљивих извора енергије***	1) *Стимулације за повећање енергетске ефикасности* 2) *Субвенције за коришћење соларне енергије* 3) *Стимулације за мењање чврстог горива за алтернативне изворе енергије* 4) *Активности ради подизања свести о значају енергетске ефикасности, информисање и едукација о новим технолошким достигнућима, подршка зеленом пословању*	Кабинет председника општине, Одељење за развој, Канцеларија за развој, Комисија(оформити)
УР 6	***Побољшати квалитет путне мреже***	1) *У сарадњи са суседним општинама лобирати за ревитализацију регионалних путева* 2) *Израда пројектно техничке документације, плана приоритета и почети реализацију ревитализацију путева ка свим месним заједницама*	Кабинет председника општине, Одељење за развој, Канцеларија за развој,

УР 7	***Ефикасно привлачење фондова***	1) *Институционално, правно и технички уредити област Локално економског развоја, општинског маркетинга, писање пројеката и пружање информација о актуелним конкурсим* 2) *Систематски кренути са израдом пројектно-техничких документација и писањем предлога пројеката* 3) *Сагледати могућности за конструкције ЈПП (јавно-приватно партнерство) ради диверзификације финансирања пројеката од интереса за грађане*	Кабинет председника општине, РРА Панонрег, Канцеларија за развој(оснивати)

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3.: ЛОКАЛНО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

	ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ унутар развојног правца	***МЕРЕ за остваривање приоритетних циљева унутар развојног правца***	***Носиоци реализације мера и координације активности***
ЛЕ 1	***Унапредити услуге јавног сектора према бизнису***	1) *У сарадњи са заинтересованим странама дефинисати услуге локалне самоуправе ка пословном сектору* 2) *Увести канале комуникације који ће обезбедити квалитетну размену информација између пословног сектора и ЛС, основати општинско тело које ће се бавити проблемима привреде и малих привредника* 3) *Обезбедити помоћ предузетницима у правним и административним стварима, информисање о конкурсима и одлукама које се тичу привреде* 4) *Отворити истурени шалтер Пореске управе у Чоки* 5) *Школство прилагодити потребама индустрије, ојачати дуално образовање, оспособити за организацију преквалификација будућим инвеститорима* 6) *Менторска подршка и простор за рад за почетнике у пословању* 7) *Интензивирање контаката са надлежним државним органима везано за повећање обима инвестиција у општини Чока* 8) *Покретање СТАРТ-УП пројеката на општинском нивоу;* 9) *Субвенционисати области у привреди који су стратешки важни за општину - нпр. прерада пољопривредних производа* 10) *Смањити оне намете, на које ЛС има утицаја*	Кабинет председника, савет привредника, Начелник Општинске управе, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности,Канцеларија за развој
ЛЕ 2	***Унапређење услова за привређивање у сектору пољопривреда***	1) *Редовно стручно усавршавање за пољопривреднике кроз едукацију, семинаре и предавања* 2) *Израда средњорочног Програма за подршку пољопривредним газдинствима, уз дефинисање мера за: куповину механизације, повећање сточног фонда, подршку женама носиоцима пољ.газдинстава* 3) *Установљавање Канцеларије за пољопривреднике – или Саветника за пољопривреднике у слопу Канцеларије за ЛЕР на бази успешне праксе у другим срединама, ради боље информисаност везано за могућности аплицирања код фондова* 4) *Поспешити диверзификацији пољопривредне производње, користећи ранија искуства из региона (нпр. Падеј и лековита биља)* 5) *Оснажити произвођаче локалних производа кроз организацију сајмова, фестивала локалних производа и подршку њиховог појављивања на сличним манифестацијама у региону, уз евентуално заједничко брендирање*	Кабинет председника, Клуб пољопривредника , Начелник Општинске управе, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности,Канцеларија за развој

ЛЕ 3	***Стварање предуслова за раст привредног сектора***	1) *Развој инфраструктуре: отварање индустријске зоне, (завршети парцелизацију у индустријској зони) - Формирање слободне (бесцаринске) зоне* 2) *Донети програм подстицаја и субвенционисања за улагања и инвестиције.* 3) *Донети програм за запошљавање младих;* 4) *Подршка оснивању привредних субјеката; увођење СТАРТ-УП пројеката на локалном нивоу; СТАРТ-УП кредити за изградњу/опремање производих погона за производне делатности* 5) *Кроз интензивну сарадњу са различитим институцијама покренути посебне програме за привлачење инвеститора* 6) *Кроз партнерски однос стимусати и подржавати привредне субјекте да улажу у функционисање по најновијим стандардима заштите животне средине*	Кабинет председника, Клуб пољопривредника , Начелник Општинске управе, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности,Канцеларија за развој, Канцеларија за младе
ЛЕ 4	***Развој туризма и туристичке инфраструктуре***	1) *Донети стратегију за развој сеоског туризма на територији општине Чока, са посебним акцентом на специфичне видове туризма, нпр. ловни, риболовни, спортско-рекреативни туризам и специфичне циљне групе, нпр. туристи са друге стране границе* 2) *Идентификовати ресурсе (нпр. каштели) који могу бити укључени у туристичку понуду, пружити подршку заинтересованима на елиминисању разних административних препрека* 3) *Подршка, стручна помоћ и суфинансирање локалне самоуправе појединачним иницијативама при конкурисању ка вишим нивоима власти ради креирања туристичке понуде* 4) *Систематска брига о природним ресурсима који могу бити темељ туристичке понуде: санкционисати криволов; чување каналских мрежа, шума, ливада и река због природног склоништа дивљачи; спречити уништавање ремиза; итд.*	Кабинет председника, Клуб пољопривредника , Начелник Општинске управе, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, стамбено комуналне делатности,Канцеларија за развој

7. ВЕЗА ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА УН И ПРИОРИТЕТИМА ЕУ ЗА ПЕРИОД 2021-2027

7.1. Циљеви одрживог развоја УН (Агенда 2030)

Развојни правци - План развоја 2022-2030	Приоритетни циљеви - План развоја 2022-2030	Циљеви одрживог развоја
Развојни правац 1 Друштвени развој и Квалитет живота	**КЖ 1** Унапређење услова рада у установама	**8. Достојанствен рад и економски раст** - 8.8. Заштитити радна права и промовисати безбедно и сигурно радно окружење за све раднике, укључујући раднике мигранте, а посебно жене мигранте, и оне који раде опасне послове; **16. Мир, правда и снажне институције** - 16.6 Развити делотворне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима
	КЖ 2 Улагање у људске ресурсе у установама	**4. Квалитетно образовање** - 4.4. До 2030. значајно повећати број младих и одраслих који имају релевантне вештине, укључујући техничке и стручне, за запошљавање, достојне послове и предузетништво
	КЖ 3 Унапређење рада ОУ и ЛС за креирање и вођење локалних политика и развојних процеса	**8. Достојанствен рад и економски раст** - 8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама **16. Мир, правда и снажне институције** - 16.6 Развити делотворне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима
	КЖ 4 Квалитетно спровођење слободног времена кроз повећан број спортских, културних, цивилних манифестација	**4. Квалитетно образовање** - 4.7. До 2030. обезбедити да сви ученици стекну знања и вештине потребне за промовисање одрживог развоја, између осталог и путем едукације о одрживом развоју и одрживим стиловима живота, људским правима, родној равноправности, као и о промовисању културе мира и ненасиља, припадности глобалној заједници и поштовања културне разноликости и доприноса културе одрживом развоју;
	КЖ 5 БРИГА о младима, младим породицама, старима и избеглим лицима	**4. Квалитетно образовање** - 4.4. До 2030. значајно повећати број младих и одраслих који имају релевантне вештине, укључујући техничке и стручне, за запошљавање, достојне послове и предузетништво; **10. Смањење неједнакости** - 10.2 До 2030. оснажити и промовисати социјалну, економску и политичку инклузију свих, без обзира на старост, пол, инвалидитет, расу, етничку припадност, порекло, религију или економски и неки други статус
	КЖ 6 Уједначени развој сеоских средина	**11. Одрживи градови и заједнице** - 11.1 До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља
	КЖ 7 Активна заједница и политика, Умрежавање и сарадња	**16. Мир, правда и снажне институције** - 16.6 Развити делотворне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима

Развојни правци - План развоја 2022-2030	Приоритетни циљеви - План развоја 2022-2030	Циљеви одрживог развоја
Развојни правац 2 ***Урбани развој, Комунална инфраструктура и Заштита животне средине***	**УР 1** Квалитетне комуналне услуге уз одговорно управљање водама	**6. Чиста вода и санитарни услови** - 6.1. До 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и приуштивој пијаћој води за све; 6.3. До 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати одлагање и на најмању могућу мери свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непречишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу
	УР 2 Одрживо управљање комуналним отпадом	**11. Одрживи градови и заједнице** - 11.6 До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, са посебном пажњом на квалитет ваздуха и управљање отпадом на општинском и другим нивоима **12. Одговорна производња и потрошња** - 12.5 До 2030. значајно смањити производњу отпада кроз превенцију, редукцију, рециклирање и поновно коришћење
	УР 3 Уређење зелених површина и пошумљавање –здрав ваздух за све грађане	**11. Одрживи градови и заједнице** - 11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом
	УР 4 Еколошки одговорно понашање грађана	**12. Одговорна производња и потрошња** - 12.8 До 2030. осигурати да људи свуда имају релевантне информације и свест о одрживом развоју и стилом живота у хармонији са природом
	УР 5 Повећање енергетске ефикасности и ефикасније коришћење обновљивих извора енергије	**7. Доступна и обновљива енергија** - 7.2. До 2030. значајно повећати удео обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу
	УР 6 Побољшати квалитет путне мреже	**9. Индустрија, иновације и инфраструктура** - 9.1. Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, како би се подржали економски развој и људско благостање, са фокусом на јефтином и једнаком приступу за све **11. Одрживи градови и заједнице** -11.2 До 2030. обезбедити приступ сигурним, приуштивим , доступним и одрживим транспортним системима за све, побољшати безбедност на путевима, пре свега проширењем јавног превоза, с посебном пажњом на потребе оних у стањима рањивости, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица
	УР 7 Ефикасно привлачење фондова	**8. Достојанствен рад и економски раст** - 8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама

Развојни правци - План развоја 2022-2030	Приоритетни циљеви - План развоја 2022-2030	Циљеви одрживог развоја
Развојни правац 3 Локално-економски развој	**ЛЕ 1** Унапредити услуге јавног сектора према бизнису	**8. Достојанствен рад и економски раст** - 8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама; **16. Мир, правда и снажне институције** - 16.6 Развити делотворне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима
	ЛЕ 2 Унапређење услова за привређивање у сектору пољопривреда	**2. Свет без глади** - 2.3. До 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производним ресурсима и подацима, сазнањима, финансијским услугама, тржиштима и могућностима за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде 2.4. До 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла
	ЛЕ 3 Стварање предуслова за раст привредног сектора	**8. Достојанствен рад и економски раст**– 8.2. Постизање виших нивоа економске продуктивности кроз диверсификацију, технолошку надоградњу и иновације, укључујући фокусирање на радно интензивне и високо профитабилне секторе 8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама;
	ЛЕ 4 Развој туризма и туристичке инфраструктуре	**8. Достојанствен рад и економски раст** - 8.9. До 2030. осмислити и применити политике за промовисање одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

7.2. Приоритети ЕУ за период 2021-2027

Развојни правци - План развоја 2022-2030	Приоритетни циљеви - План развоја 2022-2030	Приоритети ЕУ за период 2021-2027
Развојни правац 1 ***Друштвени развој и Квалитет живота***	**КЖ 1** Унапређење услова рада у установама	Паметнија Европа кроз иновације, дигитализацију, економску трансформацију и подршку малим и средњим предузећима
	КЖ 2 Улагање у људске ресурсе у установама	
	КЖ 3 Унапређење рада ОУ и ЛС за креирање и вођење локалних политика и развојних процеса	
	КЖ 4Квалитетно спровођење слободног времена кроз повећан број спортских, културних, цивилних манифестација	Европа ближа грађанима, подржавањем локалних стратегија развоја и одрживог урбаног развоја широм ЕУ
	КЖ 5 БРИГА о младима, младим породицама, старима и избеглим лицима	Социјалнија Европа, достизање стуба социјалних права ЕУ и подршка квалитетном запошљавању, образовању, вештинама, социјалној инклузији и једнаком приступу здравственој заштити
	КЖ 6 Уједначени развој сеоских средина	
	КЖ 7 Активна заједница и политика, Умрежавање и сарадња	Европа ближа грађанима, подржавањем локалних стратегија развоја и одрживог урбаног развоја широм ЕУ
Развојни правац 2 ***Урбани развој, Комунална инфраструктура и Заштита животне средине***	**УР 1** Квалитетне комуналне услуге уз одговорно управљање водама	Зеленија Европа без угљен-диоксида, спровођењем Паришког споразума и улагањем у енергетску транзицију, обновљиве изворе и борбу против климатских промена
	УР 2 Одрживо управљање комуналним отпадом	
	УР 3 Уређење зелених површина и пошумљавање –здрав ваздух за све грађане	
	УР 4 Еколошки одговорно понашање грађана	
	УР 5 Повећање енергетске ефикасности и ефикасније коришћење обновљивих извора енергије	
	УР 6 Побољшати квалитет путне мреже	Повезанија Европа са стратешким транспортним и дигиталним мрежама
	УР 7 Ефикасно привлачење фондова	Паметнија Европа кроз иновације, дигитализацију, економску трансформацију и подршку малим и средњим предузећима
Развојни правац 3 ***Локално-економски развој***	**ЛЕ 1** Унапредити услуге јавног сектора према бизнису	Паметнија Европа кроз иновације, дигитализацију, економску трансформацију и подршку малим и средњим предузећима
	ЛЕ 2 Унапређење услова за привређивање у сектору пољопривреда	
	ЛЕ 3 Стварање предуслова за раст привредног сектора	
	ЛЕ 4 Развој туризма и туристичке инфраструктуре	

8. ПРИОРИТЕТИ И ИНВЕСТИЦИЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОПШТИНУ ЧОКА, КОЈИ НИСУ У НАДЛЕЖНОСТИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЛИ ЈЕСУ АЛИ ЗАХТЕВАЈУ ПРЕТЕЖНО СУФИНАНСИРАЊЕ

Приоритетна област	***Пројекти од значаја за Општину Чока, који нису у надлежности ЛС и захтевају ангажовање више ресорних институција***	***Могући партнери за суфинансирање***	***Могући начин суфинансирања: -кроз програм (ПРОГРАМ) -кроз пројекат (ПРОЈЕКАТ) -јавно-приватно партнерство ЈПП***
Развој здравствене инфраструктуре	*Реконструкција дела Дома здравља у Чоки*	Канцеларија за управљање јавним улагањима Влада АПВ Министарство здравља	ПРОЈЕКАТ
Развој недостајуће комуналне инфраструктуре и развој руралне средине	*Асфалтирање локалних путева и улица у насељеним местима*	Управа за капитална улагања , Влада АПВ Секретаријата за пољопривреду,водопривреду и шумарство	ПРОГРАМ ПРОЈЕКАТ
	Изградња канализационе мреже у насељеним местима са пречистачима	Канцеларија за јавна улагања, Ресорно министарство, Влада РС, Влада АПВ ,ЕУ Фондови	ПРОЈЕКАТ
	Постављање јавне чесме по насељеним местима	Ресорни покрајински секретаријат	ПРОЈЕКАТ
	Обнова система за јавне расвете	Канцеларија за управљање јавним улагањима Влада АПВ , ЈПП	ПРОЈЕКАТ
	Обнова водоводне мреже	Ресорни покрајински секретаријат	ПРОГРАМ
	Изградња зеле пијаце у насељеном месту Падеј	Ресорно министарство	ПРОЈЕКАТ
	Изградња моста на реци Златици са саобраћајницом у Падеју	Канцеларија за јавна улагања, Ресорно министарство, Влада РС, Влада АПВ ,ЕУ Фондови	ПРОЈЕКАТ
Капитални пројекти заштите животне средине	*Санација и ревитализација бивших депонија*	ВЛАДА АПВ, Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Министарство заштите животне средине	ПРОГРАМ ПРОЈЕКАТ
	Уклањање дивљих депонија	ВЛАДА АПВ; Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Министарство заштите животне средине	ПРОГРАМ ПРОЈЕКАТ
	Пошумљивање и израда ветрозаштитних појасева	ВЛАДА АПВ; Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Министарство заштите животне средине, Војводина Шума	ПРОГРАМ ПРОЈЕКАТ
Повезивање Чока у регионалну инфрастуктуру	*Реконструкција Државног пута II А реда бр 104 и 105*	Влада РС, ЈП Путеви Србије, Ресорно министарство	ПРОЈЕКАТ

9. ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ИЗВЕШТАВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЧОКА

Процес имплементације Плана развоја мора бити јасно дефинисан. Кључни актери морају бити свесни својих улога и одговорности.

У циљу успешне имплементације сваке фазе Плана развоја, процес реализације поред активности управљања мора да укључи и активности на праћењу спровођења појединих мера, као и анализу ефективности и ефикасности спроведеног.

Систем управљања обухвата процесе планирања, организације, одабира људи, координирања, руковођења и контроле, укључујући и ангажовање људских, финансијских, технолошких и природних ресурса.

Процес стратешког планирања је динамичан процес и финални документи се посматрају као динамични, односно променљиви алати. У том контексту, целокупан процес планирања је дефинисан као трогодишњи циклус анализе – планирања – програмирања – имплементације – реализације – праћења – процене – поновне анализе, итд. Процес се комплетно преиспитује на 3 године.

Потребу прецизног праћење реализације налаже и наступајућа обавеза израде Средњорочног плана развоја ЛС, који је уједно и врло прецизан акциони план за остваривање планираних приоритетних циљева, кроз реализацију предвиђених мера.

Средњорочни план је документ, где ће се наћи на једном месту у форми акционог плана све мере, програми и пројекти који се реализују у дотичној години а планирани су у Плану развоја општине или у нижим, специјализованим стратешким документима или акционим плановима.

Прецизну разраду у Плану развоја предвиђених мера у форми акционог плана за њихову реализацију припремају именовани носиоци дотичних мера под називом “Носиоци реализације мера и координације активности” у делу, где су описани појединачни развојни правци у табелару ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ - МЕРЕ за остваривање приоритетних циљева - НОСИОЦИ реализације мера и координације активности.

Детаљна (годишња) разрада корака за реализацију одређене мере из Плана развоја од стране Носиоца мере се ради у склопу процеса израде Средњорочног плана, и исти се понавља сваке године.

Средњорочни план се припрема на 3 године и сваке године се ради ажурирање, на начин, да паралелно са извештавањем о реализацији за текућу, тј. управо прошлу годину, додају се мере и акциони план за годину испред (преостале две године). На тај начин, ЛС а и њени извршни органи увек ће имати прецизан акциони план за реализацију дефинисаних стратешких приоритета за наредне три године. на тај начин, Средњорочни план постаје врло важан незаобилазни документ приликом састављања годишњег буџета ЛС.

Примена Плана развоја локалне заједнице је заснована на имплементацији средњерочног плана, доброј организационој структури и ангажовању заинтересованих актера. Процес имплементације Плана развоја локалне заједнице је инкорпориран и користи постојећу структуру у локалне администрације.

Одговорност за праћење спровођења Плана развоја имаће Општина Чока. Општина Чока ће вршити праћење и вредновање реализације усвојеног Плана развоја општине Чока за период 2022-2030. година практично у коонтинуитету и на годишњем нивоуи о резултатима овог процеса припремати извештаје које ће објављивати у предложеним оквирима и роковима.

Процес праћења и вредновање реализације усвојеног Плана развоја се састоји од три активности које следе једна за другом:

- Праћење (мониторинг) текућих активности на спровођењу мера, предвиђених стратешким документима
- Вредновање (евалуација) успешности реализованих мера и утицаја на циљани проблем
- Извештавање о резултатима и формулисање препорука за побољшање рада

Одговорна тела за спровођење ових активности су: Општинска управа, Тим за спровођење Плана развоја Општине Чока 2022 – 2030, Општинско веће.

Тим за спровођење Плана развоја именује, одлуком, председник општине, а чине га представници најважнијих локалних организација и установа, као и представници привреде и невладиног сектора. Тим за спровођење Плана развоја састаје се најмање једном годишње у процесу вредновања постигнутих учинака, или више пута по потреби, на основу Одлуке председника општине и свог пословника о раду.

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Планом развоја је систем прикупљања и обраде података у вези са реализацијом појединих активности у оквиру сваке од мера. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мере, у односу на планиране. Праћење се врши континуирано, а за то се користе дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике . Посебно је значајно водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

Вредновање (евалуација) реализације мера започиње активностима обраде претходно прикупљених података, Тим за спровођење Плана развоја презентује исте председнику општине и општинском већу, након чега се приступа процесу вредновања учинака, тј. мерења постигнутих показатаља. Постигнути резулати у оквиру сваке мере представљају се показатељима, квантитативно односно квалитативно. Контролно вредновање врши се након 3 године, а финално вредновање након завршетка планског периода када се врши и вредновање реализације Плана развоја у целини. Уколико се тако опредли, Општина може процес вредновања поверити и спољној организацији која за наведени посао поседује потребне референце. Резултати вредновања достављају се председнику општине и Општинском већу.

Извештавање је активност која се спроводи након завршетка активности праћења и вредновања, а подразумева припрему годишњег извештаја о спровођењу Плана развоја Општине Чока, у оквиру поступка прописаног за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана.

Општина Чока као обвезник средњорочног планирања у обавези је да прати и анализира напредак у остварењу циљева из средњорочног плана и резултате спроведених мера и активности, те до 15. марта текуће године израђује годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана и годишњи извештај о учинку програмског буџета за претходну фискалну годину.

Поред годишњег извештаја, Општинско веће, истеком сваке треће календарске године од доношења Плана развоја, утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја, који подноси на усвајање скупштини Општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Годишњи извештај о спровођењу плана развоја Општине и Извештај о учинцима спровођења, се објављује на интернет страници Општине, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Након усвајања извештаја о учинцима, Општинско веће и Скупштина општине могу утврдити потребу спровођења ревизије Плана развоја, на основу чега се приступа изради предлога измена и допуна Плана развоја. План развоја Општине се мења и допуњује у процедури прописаној за његово усвајање.

Имајући у виду, да праћење, вредновање реализације и извештавање, па и ревизија стратешких докумената захтевају знатно веће људске и техничке ресурсе, него што је то досад било уобичајено за послове у вези са Планом развоја, Општина Чока ће сагледати најадекватнија решења и усмерити, или уговорити додатне капацитете за квалитетну реализацију ових послова.